

Svētki grāmatām

Foto - Z. Logina

Griežas dejā. Grāmatu svētku atklāšanā ar dziesmām un dejām visus priecēja Upītes folkloras kopa. Deja priecēja arī "Zvaigzne ABC" īpašnieci Viju Kilbloku un kolēģi Elmāru Lāci.

Zinaida Logina

18.oktobrī Balvu Centrālā bibliotēka sadarbībā ar "Zvaigzni ABC" rikoja jau devītos Grāmatu svētkus.

Atklājot svēkus grāmatai, bibliotēkas metodiskās un komplektēšanas nodaļas vadītāja Vita Romanovska ar lepmumu ciemiņus iepazīstināja ar dzejnieka, rakstnieka, latgališu valodas druvas kopēja Antona Slišāna atstāto bagāto mantojumu un tā turpinātājiem - dēlu Andri Slišānu un Upītes folkloras kopu, caur kuru dziesmām un dejām turpinās tradīciju pārņemšana un saglabāšana. Balvu novada pašvaldības izpilddirektore vietniece Gunta Raibekaze uzsvēra, ka grāmatai visos laikos ir īpaša vērtība un to nevar aizstāt ne ar internetu, ne ar televīziju. "Mīlestība pret grāmatu bērniem jānāca jau kopš mazām dienām," viņa atgādināja.

"Zvaigzne ABC" īpašniece Vija Kilbloka priecējās, ka šogad neaizbrauca uz Frankfurtes grāmatu gadatirgu, kurp dodas katru gadu, bet tā vietā izvēlējās Grāmatu svētkus Balvos: "Atceros, kā man lielas firmas vadītājs palūdza ieteikt desmit grāmatas, kuras viņam obligāti jāizlasa, lai izkoptu valodu. Priecājos, ka viņš tās izlasīja. Tāpēc, ja jūs gribat būt sekmīgi, skaisti un gudri, sāciet ar grāmatu lasīšanu! Jo viss, kas pasaulē radīts, ir cilvēku iztēles un fantāzijas augļi, bet to palīdz atrast un izkopt grāmatas." Katram grāmatu autoram bija izvēlēta sava krustmāte, lai kopīgi dotos pie lasītājiem uz dažādām vietām - skolām, bērnudārzēm, bibliotēkām. Vienlaikus pie Balvu pamatskolas notika arī orientēšanās sacensības, kurās, lai atrastu kontrolpunktus, vajadzēja iepazīt un zināt skolu vēsturi.

Nākamajā
vadugunī

- **Kolektīvs dēvē par mazo spridzeklīti**
Saruna ar skolotāju Guntu Grāmatiņu
- **Brauc dzērumā, kaujas spēļu zālē**
Tiesu lietas

Aicinām iesūtīt jautājumus!

Laikraksts "Vadugums" šogad realizē projektu "Kurš mūsu meža galvenais?", veidojot publikāciju sēriju par jaunajiem Latvijas administratīvi teritoriālās reformas plāniem. Aicinām lasītājus līdz 7.novembrim uz redakcijas e-pastu vadugums@apollo.lv iesūtīt jūsu interesējošus jautājumus par administratīvi teritoriālo reformu, kurus uzdosim Valsts aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

Īsziņas

Apzīmē vairākas ēkas

Aizvadītajās brīvdienās Balvu pilsētā apzīmētas vismaz piecas ēkas, tādējādi tieši bojājot svešu īpašumu un nodarot materiālos zaudējumus. Aicinām nebūt vienaldzīgiem un ikvienu aculiecinieku sniegt informāciju par notikušo Valsts policijai (tāl. nr. 110) vai Balvu novada pašvaldības policijai (tāl. nr. 29445114), lai varētu pienācīgi novērtēt tapušos mākslas darbus un vainīgie saņemtu pelnīto sodu.

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Pirms pusotras nedēļas Sitas mežā atrada pamestu kaķi, par ko plašāk rakstīts šīs avīzes 13.lappusē. Protams, nav nekādu pazīmju, ka cilvēki pret četrkājaino draugu būtu izturējušies vardarbīgi un nodarījuši tam fiziskas sāpes. Tomēr sakarā ar šo gadījumu prātā nāk līdzšinējā tiesu prakse, kas rāda, ka Latvijā par cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvniekiem varmākas visbiežāk soda nevis ar reālu cietumsodu, bet gan piespiedu darbu (Krimināllikums par šādu nodarījumu paredz līdz pieciem gadiem cietumā). Kā liecina Tiesu administrācijas dati, piemēram, no 2013. līdz 2017.gadam par cietsirdību pret dzīvniekiem notiesāti 35 cilvēki. Reālu cietumsodu saņēmuši septiņi, bet vairākums sodīti ar piespiedu darbiem. Protams, katrai šādai lietai ir savas nianses un apstākļi, uz ko pamatojoties tiesa pasludina savu verdiktu. Tomēr vismaz cilvēciski un tīri emocionāli ir grūti aprast ar domu, ka par mazaizsargātu dzīvnieku sakropļošanu vai slepkavību vainīgajiem izdodas tikt cauri sveikā ar salīdzinoši maigu sodu. Turklāt uz tiesībsargājošo iestāžu galdiem nonāk patiešām sirdi plosošas lietas par mīldzīvnieku mocītājiem.

Saka, ka no visiem noziegumiem vissmagākais ir cietsirdība. Šie vārdi būtu jāatceras ikvienam, jo par cilvēkiem mūs dara spēja sniegt palīdzīgu roku par sevi vājākiem, nevis tiksmīnāšanās par savas šķietamās varenības izrādīšanu pret mazāk aizsargātajiem.

Latvijā

Nevar atrast darbu, jo nav personas koda. Latvijas Televīzija vēsta, ka patvēruma meklētājs Abdulrahmans Mamduhs no Irākas jau gadu gaida valsts lēmumu, vai ir tiesīgs Latvijā saņemt bēgļa statusu. Likums nosaka, - ja patvēruma meklētājs šādu lēmumu gaida ilgāk par sešiem mēnešiem, viņam dod tiesības strādāt. A.Mamduhs atrada divus darbus, bet abos saskārās ar vienu un to pašu problēmu - viņam nav personas koda. To personai piešķir tikai tad, ja pieņemts lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu. Bez personas koda A.Mamduhs nevarēja atvērt bankas kontu Latvijā, ko lūdza viens no potenciāliem darba devējiem. "Neprasu ubaga dāvanas, nelūdzu no valsts naudu, pabalstus vai īpašu attieksmi pret sevi. Prasu kaut ko pavisam vienkāršu - ļaujiet strādāt, lai varētu sevi uzturēt," televīzijai stāstīja A.Mamduhs. Jau 2017.gada nogalē Saeima pieņēma likumu par Fizisko personu reģistru, kas nosaka, ka reģistrā turpmāk būs iekļauti arī patvēruma meklētāji un citas ārzemnieku kategorijas. Likums nozīmētu, ka šiem cilvēkiem piešķirtu arī Latvijas personas kodu, lai ļautu valsts iestādēm viņus identificēt. Jaunajam reģistram bija jāsāk darboties 2020.gada vasarā, taču tas atliks vēl uz gadu.

Draud izgāzties dalība izstādē. Latvijas Televīzijas raidījums "de facto" izpētījis, ka apdraudēta Latvijas dalība prestižajā pasaules izstādē "Expo 2020" Dubajā, kur valstis sevi prezentē un cenšas iekarot jaunus tirgus. Kopumā valsts Latvijas paviljona izveidei atvēlējuši 4,2 miljonus eiro. Tā būvniecība vēl nav uzsākta, arī pārējie darbi krietni kavējas. Ja Latvija savu gatavošanos izstādei pārtrauks, šī nebūs pirmā reize, kad Latvija izstājas pusceļā. Nākamnedēļ valdība lems, ko darīt tālāk. Neoficiāli tiek runāts par problēmām pašā Ekonomikas ministrijā. Proti, ierēdņiem ir bēdīga pieredze ar neizdevušos dalības organizēšanu "Expo" Milānā pirms četriem gadiem, kad dažus mēnešus pirms izstādes atklāšanas stopkrānu norāva valdība. Tagad par to, kurš atbildīgs par iespējamo naudas izšķērdēšanu, lemj tiesa.

Izgatavos starptautiska parauga apliecības. Ministru kabinets apstiprinājis grozījumus noteikumos, kas paredz, ka no 2020.gada 1.janvāra autovadītājiem Latvijā būs iespēja iegūt starptautiska parauga autovadītāja apliecības. Tā būs no papīra izgatavots A6 formāta dokuments (grāmatiņa), kuru atbilstoši 1968.gada Vīnes konvencijai par ceļu satiksmi izsniegs papildus vadītāja apliecībai. CSDD uz četriem gadiem noslēgusi vienošanos ar SIA "Adi kartes" par starptautisko vadītāja apliecību izgatavošanu ar prognozēto līgumsummu 37 000 eiro.

(No portāliem www.delfi.lv, www.apollo.lv, www.tvnet.lv)

Sports

Krosa stafetēs visu izšķir sekundes

Zinaida Logina

16.oktobrī pie Bolupites aizvadītas Balvu novada sporta spēles vieglatlētikā - krosa stafetes, kurās piedalījās arī Rugāju novada skolēnu komandas.

Kā stāsta sacensību organizators Arnis Voika, tik siltu un saulainu dienu oktobra vidū, kad parasti notiek šādas sacensības, viņš neatceras, citus gadus pārsvarā laiks bijis rudenīgs. Varbūt tieši tāpēc dalībnieku uz krosa stafetēm ieradās daudz un konkurentu bija pietiekami. Komandā varēja startēt trīs meitenes un trīs zēni. Lai finišētu, bija jāveic pieci etapi.

Visjaunākajā - D grupā (2008.g. dz. un jaunāki) - piedalījās sešas komandas. 1.vietu izcīnīja Balvu pamatskola - 13 minūtes 47 sekundes; 2.vieta Rugāju novada vidusskolas komandai - 14,10; 3.vieta Eglaines pamatskolas komandai - 14,44.

C grupā (2006.-2007.g.dz.) uz starta devās astoņas komandas. 1.vietu izcīnīja Balvu Valsts ģimnāzijas komanda -

Skaidro noteikumus. Sacensību organizators Arnis Voika dalībniekus iepazīstināja ar krosa stafetē veikšanas noteikumiem.

13,29; 2.vietā Rugāju novada vidusskolas komanda - 14,12; 3.vieta Balvu pamatskolas komandai - 14,30.

B grupā (2004.-2005.g.dz.) startēja tikai trīs komandas, bet cīņa par vietām izvērtās īpaši spraiga - visu izšķīra sekundes desmitdaļas. 1.vieta Rugāju novada vidusskolas komandai - 13,02; 2.vieta Tilžas vidusskolas komandai - 13,04;

3.vieta Balvu Valsts ģimnāzijas komandai - 13,08.

A grupā (2001.-2003.g.dz.) startēja četras komandas. 1.vieta Balvu Valsts ģimnāzijas komandai - 12,14; 2.vieta Rugāju novada vidusskolas komandai - 12,44; 3.vieta Balvu Profesionālās un vispārīgglītojošās vidusskolas komandai - 14,07.

Grāmatu svētki

Stāsts var sākties no trīs vārdiem

Irēna Tušinska

18.oktobrī Grāmatu svētkos Balvu Valsts ģimnāzijas kolektīvs rīkoja tikšanos ar divām autorēm. Viena no viņām bija vairāku grāmatu, publikāciju, dzejoļu un lugu autore IEVA MELGALVE, kura kopš 2005.gada vada arī jauno literātu praktiskās nodarbības. Ar interesi skolēni un pedagogi uzzināja, kā no trīs vārdiem var radīt stāstu, kā arī iztaujāja literāti par rakstnieces ikdienu.

Ieva Melgalve ir uzaugusi literārā vidē, kurā grāmatai bija ierādīta goda vieta. Būdama prozaikas Valdas Melgalves meita, Ieva jau bērnībā iemīlēja literatūru. Ejoj mātes pēdās, rakstniecībai viņa pievērsās 12 gadu vecumā. Kopš tā laika autore vairākkārt piedalījusies skolēnu un jauniešu literārajā nometnē "Aicinājums", kā arī savulaik izpelnījusies diezgan skandalozu slavu pēc laikrakstā "Izglītība un Kultūra" publicētā prozas darba "Definīcijas", kas saturēja necenzētu leksiku un ieguva balvu skolēnu jaunrades konkursā. 1999.gadā izdots I.Melgalves pirmais īsprozas un viencēliena lugu krājums "Bezzaudējuma punkts". 90.gadu beigās periodikā publicēti arī viņas dzejoļi. I.Melgalve sarakstījusi vairākas lugas: "Mistērijas" (kopā ar Daini Grīnvaldu), lugu "Metāls", kas iestudēta 2013.gadā, kā arī fantastikas lugu "Necilvēki". Literatūras gada balvai 2013. nominēts viņas fantastikas žanrā sarakstītais romāns "Mīrušie nepiedod". Popularitāti ieguvis arī I.Melgalves bērnu stāsti. Viens no tiem "Bulta, Zvaigzne un Lai" nominēts "Literatūras gada balvai 2014". Ieva raksta arī reklāmu tekstus, ir studējusi antropoloģiju, bet šobrīd Latvijas Mākslas akadēmijā apgūst mākslas zinātni.

Tiekoties ar ģimnāzijas jauno talantu skolas dalībniekiem, I.Melgalve nedaudz pastāstīja par savu daiļradi, sniedza padomus, kurās interneta vietnēs var pilnveidot savas zināšanas jaunie literāti, bet pēc tam novadīja praktisku nodarbību stāsta radīšanā, par pamatu ņemot tikai trīs nejausūs vārdus. Šoreiz tie bija skolēnu izdomāti: kaķis, brilles un pelmeņi. Meistarīgi savērpjot sižetu, vārda meistare izveidoja fantastisku stāstu, kurā bija gan galvenais varonis kaķis, kas pārtop par cilvēku, gan vides apraksts (darbība norisinās kafējnicā "Pelmeņi"), gan labam literārajam darbam nepieciešamais konflikts un tā atrisinājums.

Foto - I.Tušinska

Ar ko sākas stāsts? Skolēnus interesēja arī iemesls, kādēļ rakstniecei patīk sacerēt šausmu stāstus, vai viņa literāros personāžus mēdz aizņemt no dzīves, kāds bija viņas pirmais stāsts un kā viņu ietekmēja tas, ka mamma bija rakstniece? "Bērnībā man šķita, ka tas ir tas, ko cilvēki dara, ka tā ir vienīgā iespējamā nodarbošanās," apgalvoja literāte.

Pēc stāsta veidošanas paraugdemonstrējuma I.Melgalve labprāt atbildēja uz skolēnu jautājumiem. Jaunieši saņēma vairākus padomus rakstniecībā, kā arī uzzināja, kā autore prātā rodas stāsta ideja. Izrādās, nereti tā patiešām aizsākas ar dažiem vārdiem, ko viņas nevaldāmā izdoma apaudzē ar detaļām, rezultātā radot aizraujošu lasāmvielu. Tautjāta, kurš pirmais izlasa viņas jaunās grāmatas, rakstniece apgalvoja, ka tas notiek dažādi. Nereti pirmais ir viņas draugs, taču viņam patīk viss, ko viņa raksta. "Tas, protams, ir labs uzmuntrinājums, bet pēc tam tomēr iedodu darbu izlasīt kādiem pieciem, sešiem cilvēkiem, kas piesakās internetā. Tad no saņemtajām atbildēm uzzinu, kas viņiem nepatika, un to pārstrādāju," atklāja rakstniece. Savukārt bērnu stāstu pirmo parasti dzird viņas meita pasaciņas vietā pirms gulētiešanas. Arī kritika, tāpat kā visiem, Ievai reizēm *iedzē* diezgan sāpīgi. "Lai gan cenšos uz to *neieciņķēties*, tomēr tas ir rīdīgi grūti. Man ir tāpat kā visiem cilvēkiem, ka vienu slikto vārdu atceries ilgāk nekā desmit labos," apgalvoja grāmatu autore.

Kā vērtējat ieceri ievērojami paaugstināt valsts finansējumu politiskajām partijām?

Viedoklis

Paši resni, tauta plika - tāda mūsu politika

IZIDORS no Perdinavas ciema, galvenais speciālists dažādu (-os) partiju jautājumos

Visi dzirdējuši, ka politiskās partijas ir viens no svarīgākajiem demokrātijas elementiem un pilda daudzas ļoti būtiskas funkcijas sabiedrības pārvaldē. Mūsu Perdinavas ciema ļaudis vienmēr ir interesējušies par politiku un vēsturi, tāpēc zina, ka pirmskara Latvijā uz deputātu vietām Saeimā bija kandidāti no vairāk nekā četrdesmit partijām. Daudzi atceras, ka pēc kara partija bija vairs tikai viena, vēlēšanās tā parasti uzvarēja ar 99,8% balsu, bet uz solīto komunismu tā arī neaizveda. Visādā ziņā mums ir savas domas un viedokļi par partijām un to darbību.

Mūsdienās partijas atkal ir savairojušās, un visas tās grib tikt pie Valsts pārvaldes un ieņemt pēc iespējas svarīgāku lomu politikas veidošanā. Tiek uzskatīts, ka vārds 'partija' ir cēlies no latīņu valodas vārda 'pars', kas nozīmē 'daļa'. Tātad partija var pārstāvēt tikai kādas iedzīvotāju daļas intereses, un, jo vairāk ir partiju, jo mazākas iedzīvotāju daļas intereses katra no tām pārstāv. Mēs, Perdinavas ciema iedzīvotāji, pēdējā laikā sākām šaubīties par to, kā intereses pārstāv partijas, ja tās tiek Saeimā un valdībā. Notikumi liek secināt, ka, tikušas pie vadības grožiem, partijas nepavisam vairs negrib pildīt tos solījumus, ar kuru palīdzību tās savāca vēlētajū balsis. Mums rodas loģisks jautājums: "Vai viņi ir tik dumji, ka sasola to, ko vēlāk nevar izpildīt, vai jau iepriekš zina, ka nemaz netaisās pildīt savus solījumus, un tādējādi uzskata par dumjiem mūs?" Daļa ciema iedzīvotāju ir pārliecināti, ka partijām sen jau interesē tikai viņu pašu un sev pietuvināto labums un ka solījumi par savu vēlētajū interešu aizstāvēšanu ir tikai tukša skaņa, kas tiek palaista pirmsvēlēšanu laikā, lai piesaistītu balsotāju uzmanību, lai vispār kāds ietu uz vēlēšanu iecirkni un izskatītos, ka šeit ir demokrātija. Arī tas, ka partijām ir grūtības piesaistīt jaunus biedrus, liek domāt par to, ka cilvēki netic partiju spējai darboties tautas interesēs. Par to liecina arī aptaujās paustais zems uzticības reitings. Par neko labu

neliecina arī fakts, ka ik pēc laika kārtējā partija tiek likvidēta, bet tās biedri steigšus pārbēg uz citām izdevīgākām vietām. Daži tā bēguļo jau gadiem ilgi un ir nomainījuši neskaitāmas partijas. No tā var secināt, ka viņiem galvenais nav realizēt tautas gribu caur konkrētas partijas politiku, bet gan izmantot visas iespējas, lai noturētos pie varas. Kad sākās runas par būvnieku karteli, mūsu ciemā paklida baumas, ka tādi karteļi tagad visur esot modē, arī valdībā. Tie, kuri ir tikuši pie varas, ne par ko vairs negrib to izlaist no rokām un dalīties tajā ar citiem, bet ir gatavi pat slēgt vienošanos ar politiskajiem oponentiem, lai tikai neielastu ienācējus no malas. Tāpēc arī ir paredzēts steidzamības kārtā paaugstināt valsts finansējumu politiskajām partijām, jo tad labi varēs dzīvot tie, kuri ir jau tikuši Saeimā, bet jaunizveidotajiem politiskajiem spēkiem, pat ļoti gribot, nebūs vairs iespēju tur tikt. Tā tiks mazināts arī reģionu partiju svars un ietekme. Reģioni vairs nekā nevarēs ietekmēt partiju veidoto politiku. Jau tagad neviens nevar neko padarīt pret reģionālo reformu, kura centralizēti tiek uzspiesta. Tāpat no augšas tika uzspiesta arī 2009. gada teritoriālā reforma, kura, kā tagad izrādās, nemaz nebija tik veiksmīga un kurai tika iztērēta liela nauda.

Daži gan saka, ka finansējumu partijām tomēr vajag paaugstināt, jo kaimiņvalstīs Lietuvā un Igaunijā tas ir lielāks. Perdinavā gan domā, ka sākumā būtu ar kaimiņu valstīm jāsalīdzina iedzīvotāju ienākumu līmenis, ceļu stāvoklis un citi parametri un tikai tad jādomā par partiju naudām. Citādi sanāk, ka pēc visiem attīstības rādītājiem esam gandrīz vai pēdējā vietā Eiropā, bet tie, kuru vadībā šī vieta ir sasniegta, tikai automātiski pieliek sev algas un palielina ienākumus, jo tā paredz likumi, kurus viņi paši ir pieņēmuši. Jāsaka, ka ērti gan ir iekārtojušies un grib iekārtoties vēl komfortablāk. Prasības un tiesības ir, tikai pienākumi un atbildība izpaliek. Ja deputāti tikpat aktīvi atbalstītu steidzamības kārtā palielināt algas pedagogiem un medicīnas darbiniekiem, kā to izdarīja sev un ministriem, tad varbūt tautai arī nebūtu pretenziju pret partiju finansēšanu no valsts budžeta. Kāpēc mūsu iedzīvotājiem kārtējo reizi ziņās jālasa, ka *...aizvadītajā gadā Latvijas ekonomika turpināja izaugsmi, palielinoties par 4,8%, salīdzinot*

ar iepriekšējo gadu, taču, ja salīdzina IKP uz iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes 2017. gadā, tad Igaunijā tas ir 79% no Eiropas Savienības (ES) vidējā rādītāja, Lietuvā – 78%, bet Latvijā – tikai 67%. Tāpēc, lai noķertu kaimiņus pēc IKP uz iedzīvotāju, Latvijai būtu nepieciešams pietiekami garš periods – ne mazāk kā desmit gadi. Vēl lielāks attālums ir līdz ES vidējam rādītājam. Kā tas nākas, ka pirms trīsdesmit gadiem, startējot no līdzīgām pozīcijām, esam paspējuši atpalikt jau par veseliem desmit gadiem? Vai te nebūtu jāuzņemas atbildība partijām, kuru realizētā politika ir novedusi tautsaimniecību pie šāda rezultāta, nevis jāraud, ka Latvijas politiskās partijas no valsts budžeta saņem ievērojami mazāk līdzekļu nekā Lietuvā un Igaunijā?

Neesam skaudīgi un mums nebūtu nekādu pretenziju, ka par 600 000 eiro atsvaidzina Ministru kabineta ēkas fasādi, ja vien tajā pašā laikā valdība neatteiktu pāris tūkstošus eiro palīdzību cilvēkiem, kuriem virpuļviesulis šovasar nopostīja saimniecību un tāpēc viņiem var nākties pārzīņot neapkurināmās telpas. Visu laiku nez kāpēc neizdodas noteikt un sakārtot prioritātes. Nauda tiek novirzīta nevis tautas izdzīvošanai svarīgos virzienos, bet tērēta dažādos mazsvarīgos vai pilnīgi bezjēdzīgos projektos. Dažādas optimizācijas jau ir novedušas pie tā, ka pēkšņi ir jāpārtrauc motokrosa sacensības, jo abas ātrās palīdzības ekipāžas ir aizņemtas un nav vairs neviena, kas varētu nodrošināt medicīnisko palīdzību. Bet, ja nu tajā laikā, nedod, Dievs, notiek vēl kāda smaga avārija, ugunsgrēks vai cita nelaieme? Ko tad? Skaidrot cietušajiem, ka mūsu politika paredz visu optimizēt un nesūtīt cietušajiem palīgā glābējus un mediķu brigādes?!

Nesen izlasījām, ka *...Latvijā šī gada sākumā dzīvoja 122 000 jauniešu jeb iedzīvotāju vecumā no 18 līdz 24 gadiem, kas ir gandrīz divas reizes mazāk nekā 2009. gadā, kad Latvijā bija 238 000 jauniešu, liecina Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie dati. Ko tas nozīmē un vai par to nebūtu jāsatraucas vairāk nekā par partiju finansēšanu? Daži skaidro, ka stresam neesot pamata, jo pie mums katru gadu brauc studēt*

Pirmatnējās ciltis, kuras, starp citu, eksistē arī mūsdienā pasaulē, pārvaldīšana notiek savādāk. Tur neviens neraujas būt par vadoni, jo vadonis cīņā ir pirmais, ēd pēdējais un viņam ir vismazāk privilēģiju un mantas. Taču, kad grūtā brīdī ir vajadzīgs vadonis, visi bez jebkādas balsošanas uzreiz saprot, kurš tas ir. Tas ir acīmredzami pēc viņa īpašībām un iepriekšējās darbības, jo viņš ir bijis visspēcīgākais, visgudrākais un visharizmatiskākais. Viņš ir dzīves izveidots līderis, uz kuru var pajauties, nevis kaut kāds mūsdienā līderisma kursu pabeidzis un sertifikātu ieguvus pamulķītis. Nesaku, ka Latvijai vajadzētu pārņemt pirmatnējo cilšu praksi, taču kaut kādu gudrību no visa tā pasmelt gan derētu. Tad nebūtu tā, ka tikt par vadītājiem raujas visādi hiperaktīvi un amorāli bezkaunas tikai tāpēc, lai realizētu savas ambīcijas un varētu grezni padzīvot uz pārējo reķina.

Fakts

● Valdība vienojusies nākamgad politisko partiju finansēšanai atvēlēt 4,5 miljonus eiro līdzšinējo aptuveni 600 tūkstošu eiro vietā.

arvien vairāk jauniešu no Indijas un citām zemēm, tā ka augstskolas tukšas nepaliks, bet vietējo darbinieku trūkumu varēs kompensēt ar viesstrādniekiem no Ukrainas, Kazahijas un Uzbekijas. Arī par latviešu valodu šajā sakarā nevajag uztraukties, jo patriotiski noskaņotie deputātu kandidāti pirms katrām vēlēšanām uzrunā tautu dzimtajā valodā, un, ja vien partijām tiks piešķirts pietiekami daudz naudas, tad nacionālās partijas nekur nepazudīs un turpinās krāšņi mirdzēt valsts politiski daudzkrāsainajā vainagā. Saka, ka tie ir provokatori un panikas cēlāji, kuri izplata

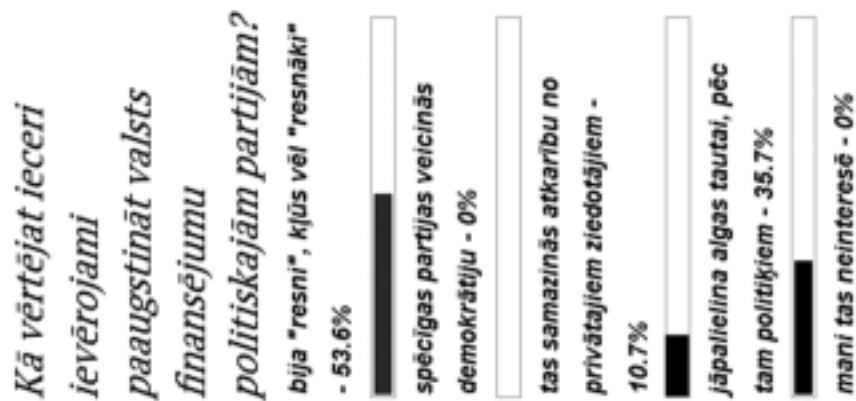
runas par to, ka valdošās politikas dēļ pamatnācija savā valstī drīz vien var palikt mazākumā un ka viņiem šeit vairs gandrīz nekas nepiederēs, kā tas jau ir noticis mazattīstītās

aboriģēnu zemēs. Visapkārt tad dzīvos viesstrādnieki, patvēruma meklētāji un studenti no dažādām eksotiskām vietām, bet centrā - oligarhi un politmafija.

Mums saka, ka *...naudas trūkums partijām ierobežo komunikācijas iespējas ar vēlētajiem, tostarp klātienē un reģionos. Tāpat partijām vajadzētu būtiski ieguldīt naudu pētniecībā, piemēram, saprast iedzīvotāju viedokļus, prioritātes. Mēs Perdinavā domājam, ka to naudu lietderīgāk būtu ieguldīt neatkarīgajos masu medijos, un ļaut parādīties visu iedzīvotāju grupu viedokļi, kurus varēs redzēt visa sabiedrība, ne vien atsevišķu partiju biedri. Tikai tad ar šiem viedokļiem vairs nevarēs tik viegli manipulēt savās interesēs un deklarēt aplamas prioritātes. Izskatās, ka tautā visi zina, kas valstī iet greizi, tikai partijām un deputātiem tas nav skaidrs un ir ilgi jāpēta par lielu naudu. Varbūt vienkāršāk būtu izkāpt no saviem dārgajiem limuzīniem, iziet aiz augstajiem privātmāju žogiem un paskatīties apkārt? Varbūt nevajag tik ilgi uzturēties siltajās zemēs un ārzemju komandējumos, lai napazustu vietējās realitātes sajūta? Lai partiju līderi iesēžas reisa autobusā, kamēr tas vēl nav optimizēts, un atbrauc uz pierobežu Latgalē, uzvelk kājas gumijas zābakus un pastaigā pa pustukšajiem ciemiem. Uzreiz visas prioritātes būs skaidras un nevajadzēs vairs nekādu naudu pētniecībai, bet varēs to uzreiz ieguldīt pašu aktuālāko iedzīvotāju problēmu risināšanā. Būs gan ātrāk, gan lētāk. Varbūt kāds iemaldīsies arī pie mums, Perdinavas ciemā. Sen jau šeit nav redzēti nekādi priekšnieki, par partiju līderiem un deputātiem nemaz nerunājot.*

Mēs nesakām, ka viss ir slikti. Partijās ir cilvēki, kuri godprātīgi strādā un cenšas, lai valstī notiktu pozitīvas pārmaiņas, tāpēc nevajadzētu steidzamības kārtā pieņemt lēmumus, kas sagrauj cilvēku pēdējās uzticības paliekas pie varas esošajiem.

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Lai kalpo Dievam par godu

Priecājas par izdarīto. Pateicības dievkalpojumā foto glezniņas saņēma 51 ziedotājs.

Svētdien Augustovas Svētās Elizabetes Romas katoļu baznīcā valdīja svētku noskaņa – prāvests un katoļu draudze pateicās visiem, kuri palīdzēja baznīcas torņa atjaunošanā un vētras postījumu sakopšanā ap baznīcu. Draudzes prāvests Oļģerts Misjūns, iesvētot jauno zvanu torni, uzsvēra, ka zvaniem ir tieša saistība ar Dieva tautas dzīvi: “To skaņas mēra lūgšanas laiku, pulcē ļaudis liturģijas svinēšanai, atgādina svarīgus notikumus, kas vieš prieku un sāpes. Ikreiz, dzirdot zvanu skaņas, atcerēsimies, ka esam viena saime - aicināta pulcēties vienotībā Jēzū Kristū.”

Svētku koncerts. Garīgo dziesmu ansambļa “Sonāte” dziedātājas atzina, ka bija liels prieks un pagodinājums uzstāties izremontētajā kora telpā. “Tā tagad ir gaiša,” viņas priecājās.

Mudina ņemt lūgšanas telefonu. Dricānu draudzes prāvests Māris Laureckis klātesošos mudināja padomāt, kas ir lūgšana: “Tā ir elpošana. Bez elpošanas kādi mēs paliekam? Zili, nomirstam. Lūgšana ir Dieva dāvana. Jūsu bērniem ir telefoni. Lūk, lūgšana ir kā Dieva dāvāts telefons. Kas jādara ar telefonu? Jūs taču zvanāt saviem tuviniekiem, radniekiem, draugiem un plāpājat, un plāpājat... Pēc sarunas paliek taču vieglāk – visu sirdi izkratījāt. Tā ir! Savukārt ar Dievu parunājot, ne tikai viegli ap sirdi paliek, bet pats Dievs stiprina ar Savu palīdzību un žēlastību. Ne tikai vieglāk paliek, bet paliekam arī stiprāki. Lūk, Dieva dāvana – telefons jeb lūgšana. Ņemiet, spaidiet!”

Uzbūvēts jauns tornis. Pēc koncerta klātesošie devās ārā, lai priecātos par atjaunoto torni un kopā ar priesteriem lūgtos, lai tas kalpo Dievam par godu. Atgādinām, ka 6.jūlija pēcpusdienā virpuļviesulis pārbrāzās pāri Gulbenes un Balvu novadiem, tostarp Augustovas baznīcai un tās apkārtnē, kur izgāza kokus ar visām saknēm. Pašai baznīcai viesulis pagāja garām, skādi nodarot vien zvanu tornim. Tagad tas ir uzbūvēts no jauna, bet apkārtnē - sakārtota.

Cēla un uzcēla. Uzņēmuma “BTRS” vadītājs Raimonds Trubņiks, kura vadībā notika zvanu torņa atjaunošana, uzrunājot draudzi, pieticīgi atzina: “Cēlām, cēlām un uzcēlām.”

Svinīgs mirklis. Prāvests Oļģerts Misjūns, iesvētot torni, lūdzās, lai ticīgie, dzirdot zvanu skaņas, paceļ sirdis pie Viņa: “Gatavi dalīties priekos un bēdās!”

Pateicas par žēlastībām un dāvanām. Draudzes priekšsēdētāja Gunta Grigāne neslēpa, ka zvanu torņa atjaunošanas process bija ilgs un sarežģīts: “Reizēm šķita, ka tas nekad nepiepildīsies. Paldies Dievam, tas mirklis ir noticis.” Viņa pakavējās atmiņās, kā trīs gadus daudz cilvēki strādājuši, lai piepildītu šo sapni. Tāpat G.Grigāne atskaitījās par katru izlieto eiro informējot, ka palicis mazs iztrūkums – 259 eiro. “Šo *astiti* mēs noteikti pārķāpsim,” viņa nešaubās.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

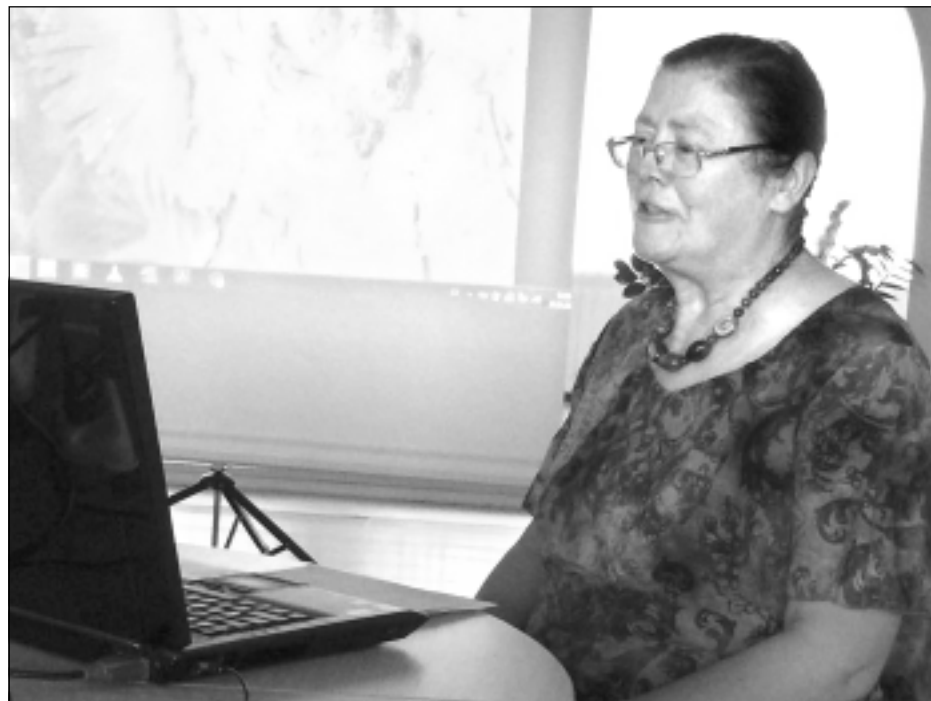
Grāmatu svētki

Dabas pētnieces kaislība – savvaļas puķes

Balvu novada pašvaldības Sociālajā dienestā un Kubulu kultūras namā lasītāji tikās ar bioloģi, dabai veltītu izdevumu un mācību grāmatu autori, aizrautīgu dabas pētnieci un fotogrāfi MARUTU KUSIŅU, kuras kaislība ir savvaļas puķes.

Iepazīstot ar sevi, Maruta Kusiņa uzsvēra, ka ir bioloģijas skolotāja un dabas draugs. Vispirms klausītāji savvaļas puķes varēja iepazīt un aplūkot fotogrāfijās. "Grāmata ir mana vaļasprieka un atpūtas rezultāts, jo dabā cilvēks atpūšas," uzsvēra autore. Viņa pastāstīja, kurus augus vērts iepazīt ikvienam, jo tie ne tikai priecē acis ziedēšanas laikā, bet, savākti tējā, uzlabo veselību. "Lūk, divšķautņu asinszāle. Tautas medicīnā to lieto pret dažādām ar asinsrites darbību saistītām kaitēm, sāpēm un krampjiem, bezmiegu un vāju vai vidēju depresiju. To lielās devās nedrīkst lietot mājlopi, jo augs ir arī indīgs," skaidroja grāmatu autore. Asinszāli var lietot arī pie saaukstēšanās, tā palīdz pret vīrusiem, mazina iekaisumus, uzlabo gremošanu. Šo augu var apliet ar eļļu un izvilktumu lietot salātiem, der arī nobrāzumiem, pušumiem. Asinszāli nedrīkst lietot karstā, saulainā laikā, kā arī tad, ja apmeklē solāriju, jo tā rada pastiprinātu jutību pret gaismu. No asinszāles lakstiem iegūst dzeltenu un oranžu krāsvielu audumu un dziju krāsošanai.

Bioloģe mudināja agrā pavasarī pirms ziedēšanas vai šobrīd pirms sala izrakt pieneņu saknes, noskalot un izkaltēt tā, lai saknes viegli lūst. Tad jāsamal kafijas dzirnaviņās un jālieto. "Šis pulverītis ir ļoti vērtīgs asinsritei, palīdz tīrīt asinsvadus, palīdz pret sāpošām vēnām. Nebaidieties, ka tas ir rūgts. Zinu cilvēku, kurš šo pulverīti pieber rīta kafijai, bet es vienkārši apēdu vienu karotīti pulvera tāpat. Katru gadu vāru pieneņu medu, jo tas garšo visiem. Zinu, ka citi pieneņu lapas lieto

Iepazīstina ar savvaļas augiem. Maruta Kusiņa lasītājus iepazīstināja ar jauno grāmatu "Savvaļas ziedi Latvijas gadalaikos", kurā augi sakārtoti to ziedēšanas secībā. Viņa aprakstījusi gan populārus ziedaugus, gan mazāk pazīstamas augu grupas - purvu un krastmalu augus, graudzāles, čemurziežus, skaistās, aizsargājamās orhideju dzimtas sugas.

salātos," pastāstīja M.Kusiņa piebilstot, ka vismaz profilaksei šo augu vajadzētu izmantot visiem.

Vēl ir kāds augs, kuram vajadzētu būt ikvienā mājā, un tas ir pelašķis. "Neliela brūce pārstāj asiņot, ja tai pieliek pelašķu lapas vai stublājus. Pelašķu tēja palīdz pret kuņģa un zarnu darbības traucējumiem, saaukstēšanos, klepu, kā arī attīra asinis. Tēja rosina ēstgribu," izpētījusi bioloģe. Labs vitamīnu un dzelzs avots ir nātres, jo tās aug vietās, kur augsne ir daudz dzelzs. Nātres var likt pie zupām, salātos. Tās jāvēc, kad ir izaugušas apmēram 10 centimetrus garas. Dažās valstīs

tās audzē kā kultūraugu.

Populāra ir arī kaņepe, par kuru daudzi lauž šķēpus. "Es audzēju kaņepes savā dārzā, bet ne tik daudz, lai gatavotu vērtīgo kaņepju sviestu. Ziemā zariņus izkaru putnu mielošanai. Vai jūs zināt, kāpēc agrāk kaņepes stādīja aiz siena šķūņiem, īpaši Latgalē? Jo kaņepju aromāts cilvēkam palīdz ātri atžirgt no dzēruma. Tā arī teica, - ej, paguli kaņepēs," atklāja grāmatu autore.

"Uzvelc piemērotu apģērbu un apavus, paņem mugursomu ar sviestmaizēm, termosu ar tēju vai kafiju un dodies dabā! Neaizmirsti arī fotoaparātu vai mobilo telefonu. Augu

Bibliotekāre Svetlana Kirillova rāda Marutas Kusiņas grāmatas. Viņa pastāstīja, ka grāmatā "Savvaļas ziedi Latvijas gadalaikos" ir informācija arī par augu izmantošanu ārstniecībā un citām to pielietošanas iespējām. Interesenti grāmatu varēja iegādāties.

iepazīšana, fotografēšana un vākšana tējām ir viens no veidiem, kā baudīt dabu, uzzināt daudz ko jaunu un lietderīgi atpūsties. Atceries, ka arī cilvēks ir dabas daļa un tavs pienākums ir dabu saudzēt, lai saglabātu tās krāšņumu un daudzveidību," šādus ceļavārdus savā jaunajā grāmatā lasītājiem novēl Maruta Kusiņa.

Kā top dienu noplēšamie kalendāri

Balvu pagasta bibliotēkā un Sociālajā dienestā viesojās redaktore GUNDEGA SĒJA, kura izgatavo dienu noplēšamos kalendārus.

"Ideja par šādiem kalendāriem nav jauna. Padomju laikā tādi bija pat deficīts. Kad pie tiem tika, mana mamma tos izlasīja vienā vakarā, bet es teicu, ka tā nedrīkst, ir jāplēš pa lapiņai katru dienu," atcerējās Gundega Sēja. Viņa pastāstīja, ka tas esot grūts, aizraujošs un atbildīgs darbs. Viņa pārliecinājusi izdevējus, ka šādus kalendārus jādrukā lielākus. "Tās nav tikai receptes un derīgi padomi. Es šos kalendārus veidoju ar domu, lai katrai dienai ir sava *rozīnīte*, lai lapiņu var izlasīt, piemēram, dzerot rīta kafiju. Mana krustmāte neprata dzīvot viena. Viņai bija plaukstas lieluma grāmata, kurā viņa katru dienu kaut ko ierakstīja. No viņas man radās ideja izgatavot tādu dienasgrāmatu laimīgām dienām," pastāstīja kalendāru autore. Tā tapa grāmata kā kalendārs, kuru var izmantot vairākus gadus. Tur bija gan laba garastāvokļa formula, gan kāda ēdienu recepte. Arī dienu noplēšamajā kalendārā ir no visa mazliet - kādi citāti, padomi, aforismi, mīklas. Viņa baidījies, vai 365 dienās uzrakstītais neatkārtojas, tāpēc gadu gaitā izstrādājusi sev tabuliņu, kur ir 12 lapas - katram mēnesim viena, un tad saraksta visus datumus, svinamās dienas - Ziemassvētkus, Tēva dienu, Mātes dienu un citas. "Tēmas mainu, lai neatkārtojas. Strādāju visu gadu, kā tai dziesmā "Visu gadu dziesmas krāju". Taču tas ir interesants process, tāpēc man patīk meklēt un apkopot savāktu materiālu. Tāpēc, ja tas ir interesanti man, domāju, patīks arī citiem," sprieda Gundega Sēja. Viņa secināja, ka daudz dzirdēts un aktuāls ir jautājums, - ko gatavosim vakariņās? Tāpēc labas

receptes iekļūst kalendāra lapiņās. "Vienu gadu ceturtdienās man bija zivju dienas. Vēl atgādinu, kā pareizi jārunā, lai izkoptu savu valodu. Ielieku ticējumus, kādu humora devu. Kopš man ir kaķis, ielikta lapiņas kaķu un suņu mīļiem, arī dārzkopjiem, jo dārzs ir pašai. Vispirms meklēju informāciju sev un tad caur kalendāru padalos ar lasītājiem. Šādi kalendāri ir jauka dāvana draugiem gadu mijā," domā Gundega Sēja. Dzīves *krāšņošanai* kalendārā iekļūst arī kādas kokteiļu receptes, vārda dienu apsveikumi, piemēram, dzejniecei Kornēlijai Apškrūmai, kāds padoms tievētājiem un diētu ievērotājiem. Gundega daudz lasa un iedvesmojas no citu autoru grāmatām. "Katru dienu daudz staigāju kājām, man telefonā ir soļu skaitītājs. Domāju, jāpadalās ar citiem. Un tā gabaliņu pa gabaliņam veidojas mozaika gada garumā," pastāstīja kalendāru veidotāja.

Tāpat viņa pavēstīja, ka "Zvaigzne ABC" jau nodrukājusi jauno - 2020.gada - dienu noplēšamo kalendāru.

Pie lasītājiem ciamoja Gundega Sēja. Viņa neslēpj, ka daži cilvēki dienu noplēšamos kalendārus uzkarina tualetē: "Tā, protams, ir gaumes lieta. Es kalendāru lieku virtuvē, jo tas saistās ar rīta rituālu - ar to, ka es paskatos, kāds šodien datums, kam šodien ir vārda diena, atrisinu krustvārdu mīklu vai skatos, ko man pagatavot ģimenei ēst."

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Skolēnu pašpārvaldes prezidenta vēlēšanas Balvu Valsts ģimnāzijā

Mācās komunicēt, pārliecināt un iedvesmot

Ši gada oktobri, izraugoties nākamo skolēnu pašpārvaldes prezidentu, Balvu Valsts ģimnāzijas audzēkņi iejutās istu vēlētāju lomās. Priekšvēlēšanu kampaņa ar amata kandidātu uzrunām un aģitāciju ilga divas nedēļas. Tās laikā trīs potenciālie prezidenti Gustavs Vanags, Evelīna Krakope un Artūrs Supe centās pārliecināt skolasbiedrus, skolotājus un tehniskos darbiniekus, ka tieši viņi ir vispieņemotākie šim godpilnajam postenim.

Uzstājoties debatēs savu skolasbiedru priekšā, skolēnu pašpārvaldes prezidenta amata kandidāti pastāstīja par sevi un izklā-

tīja, ko viņi ieplānojuši paveikt skolas un skolasbiedru labā.

Divas nedēļas ilgušais pārdomu laiks, izvērtējot kandidātu piemērotību, noslēdzās ar vēlēšanām 9. oktobrī. Šajā dienā ģimnāzisti devās pie vietējā vēlēšanu iecirkņi aizlienētās urnas, pirms tam aizpildot biļetenus istā vēlēšanu kabīnē.

Lai izraudzītos vislabāko prezidentu, skolēni ņēma talkā arī jaunākās tehnoloģijas. Pateicoties pašpārvaldes Informācijas ministrijas dalībniekiem, kandidātu uzstāšanos tiešsaistē varēja vērot un uzdot savus jautājumus arī tie, kuri todien nevarēja ierasties uz tikšanos klātienē.

Balsu skaitīšanas komisija. Kādu laiku pirms vēlēšanām skolēnu pašpārvaldes sapulcē ievēlēja balsu skaitīšanas komisiju, kurā šoreiz darbojās (no labās) direktores vietniece audzināšanas jomā Daina Mediniece un pašpārvaldes pārstāvji: Česlavs Čubars, Annija Zelča, Baiba Viksniņa un Annija Ertmane. Pēc rūpīgas balsu saskaitīšanas un pārskaitīšanas noskaidrojās, ka vēlēšanās piedalījās 299 vēlētāji, no tiem 258 skolēni, kā arī 41 skolotājs un tehniskais darbinieks. Divas balsošanas zīmes atzina par nederīgām. Ar lielu pārsvaru - 169 balsim - par ģimnāzijas pašpārvaldes prezidentu kļuva Gustavs Vanags. Aiz viņa ierindojās Evelīna Krakope un Artūrs Supe.

Vēlēšanu dienā. 9. oktobrī skolēni, skolotāji un tehniskie darbinieki devās uz pirmajā stāva iekārtoto vēlēšanu iecirkni, lai atdotu savu balsti par sev tikamāko kandidātu. Pirms izdarīt svarīgo izvēli, katrs parakstījās vēlētāju sarakstā. Lai viss noritētu godīgi, procesu uzraudzīja vēlēšanu komisija. Saņēmuši biļetenu, vēlētāji devās pie urnas, ko modri sargāja Česlavs Čubars.

Liela atbildība. Vēlēšanu komisijas pārstāvis Česlavs Čubars (foto) uzņēmās atbildīgo uzdevumu uzraudzīt vēlēšanu urnu. Tā kā izvēlēties nākamo prezidentu skolēni varēja divos garajos starpbrīžos, starplaikā Česlava uzdevums bija aizizmogot urnu, novietot to glabāšanai, lai nākamajā starpbrīdī to atkal atvērtu un turpinātu vēlēšanu procesu.

SKOLĒNU PAŠPĀRVALDES PREZIDENTA KANDIDĀTI

Evelīna Krakope

10.a klase

Artūrs Supe

11.a klase

Gustavs Vanags

11.b klase

Trīs drosmīgie. Uz atbildīgo amatu kandidēja Gustavs Vanags, Evelīna Krakope un Artūrs Supe. Ar krietnu balsu vairākumu konkurentus apsteidza Gustavs Vanags, kļūstot par jauno pašpārvaldes prezidentu. Oficiāli stājoties amatā, svinīgo zvērestu Gustavs nodos 14. novembrī, Latvijas dzimšanas dienas pasākumā. Savukārt līdzšinējais skolēnu pašpārvaldes prezidents Ernests Mežals šajā dienā kļuvis par skolas Goda prezidentu un viņa fotogrāfiju ievietos BVĢ skolēnu pašpārvaldes prezidentu portretu galerijā. Gustavs apgalvo, ka ir gatavs darbam. Viņš pateicas saviem vēlētājiem par atbalstu. Arī pirmo priekšvēlēšanu solījumu prezidents jau izpildījis: "Solīju, ka ievēlēšanas gadījumā nopirktu visiem konfektes. To jau izdarīju – kopumā izdalīju 300 konfektes." Gustavs plāno īstenot vairākas ieceres, piemēram: ieviest noteikumu, ienākot ģimnāzijā, nomainīt apavus, lai nesabojātu nesen izremontētās skolas grīdas, kā arī atjaunot jauniešu atpūtas telpu, kurā starpbrīžos skolēni varēs spēlēt dažādas galda spēles vai klausīties mūziku. Gustavs stāsta, ka kandidēt amatam viņu rosināja skolasbiedri, bet galējo lēmumu viņš pieņēma pēc sarunas ar tagadējo pašpārvaldes prezidentu Ernestu Mežalu. Gustavs neslēpj - lai gan bijis diezgan pārliecināts par uzvaru, vēlēšanu dienā viņš pamatīgi nervozējās.

Izklāsta savu programmu. Tiekoties ar vēlētājiem skolas zālē, katrs prezidenta amata kandidāts pastāstīja, kā iecerējis padarīt skolas kolektīva dzīvi interesantāku, ērtāku un daudzveidīgāku. Topošie prezidenti ar vēlētājiem tikās divas reizes – sākumā ar 7. – 9. klašu skolēniem, bet pēc nedēļas savas idejas izklāstīja vidusskolēniem, skolotājiem un tehniskajiem darbiniekiem. Debatēs kandidātiem nācās atbildēt arī uz āķīgiem klātesošo jautājumiem, izaicināt vienu otru un rast atbildes uz iepriekšējā prezidenta Ernesta Mežala sagatavotajiem atjautības uzdevumiem. Kandidātu programmās izskanēja visdažādākie solījumi. Interesanti, ka viens no potenciālajiem skolēnu pašpārvaldes prezidentiem Artūrs Supe (foto) talkā aicināja Gaidu organizācijas pārstāvi (foto), lai popularizētu Gaidu un Skautu kustību.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Grāmatu svētki

Saruna par disleksiju jeb “Zivs kokā”

Oktobris ir disleksijas mēnesis. Grāmatu svētkos Balvos pedagogiem, logopēdiem, psihologiem, bērnu vecākiem un citiem interesentiem bija iespēja noklausīties, ko par šo specifisko bērnu mācīšanās problēmu stāsta viešņas. Pasākumā, kas notika Balvu pamatskolā, ar klausītājiem tikās dr.philol., Latvijas Disleksijas biedrības valdes priekšsēdētāja EVA BIRZNIECE, RSU Rehabilitācijas katedras docētāja, audio logopēde ANDRA VABALE un rakstniece, skolotāja, mamma EVIJA GULBE.

Sarunu vadīja INGRĪDA SUPE, Balvu Centrālās bibliotēkas nodaļas vadītāja, ko viņa aizsāka ar citātu no amerikāņu rakstnieces Lindas Malelijas Hantas grāmatas “Zivs kokā”: “Ellija jūtas kā zivs ūdenī, kad zīmē vai rēķina galvā, un kā zivs, kam jāpārvērt kokā, kad skolā ir jālasa vai jāraksta. Ja zivi vērtētu pēc prasmes rāpties kokā, tā taču uzskatītu sevi par nekam nederīgu radību. Ellija mācās 6.klasē, bet ar dažādiem trikiem ir pamanījusies noslēpt to, ka nespēj lasīt un rakstīt. Skolotāji viņu uzskata par lēnu, bet klasesbiedri - par *friku*. Ja Ellijai nebūtu mīlošas ģimenes un neticami bagātas iztēles, arī meitene pati jau būtu norakstījusi sevi kā neglābjami stulbu un padevusies klasesbiedru mobingam.” Tas ir pavisam reāls stāsts par to, kas notiek skolā, jo katrā klasē ir kāds skolēns, kurš ir savādāks par pārējiem dažādos veidos. Šajā skolā tāda ir Ellija, kura neprot lasīt, ko smalkā vārdā sauc par disleksiju.

Smalkais vārds ‘disleksija’

Lektore E.Birzniece disleksiju definēja kā neirobioloģiskas izcelsmes specifisku mācīšanās traucējumu (smadzeņu darbības īpatnība), ko raksturo grūtības atšķirt atsevišķas skaņas, pareizi, tekoši lasīt vārdus, - sliktas lasīšanas temps, pareizrakstības kļūdas. Ilgāk skatoties uz baltu papīru un burtiem, bērniem sāk sāpēt galva, viņi ātrāk nogurst. Disleksija skolēnam neļauj pietiekami labi apgūt lasīt un rakstītprasmi. Cilvēki ar disleksiju visu mūžu lasa lēnāk nekā citi.

Disleksijas termins parādījās pagājušajā gadsimta 60.-70.gados ASV, Eiropas valstīs, kad skolotāji- psihologi saprata, ka ir tāda grupa skolēnu, kuri ir ar pilnvērtīgu - normālu, labu vai pat ļoti labu intelektu (kuriem nav intelektuālās attīstības traucējumu un kas saņēmuši normālu lasīt un rakstīt apmācību pirmsskolas posmā), bet nevar šo prasmi iemācīties līdz vajadzīgajam vecuma līmenim. Proti, bērns nelasa tik ātri kā citi, neizlasa tik daudz, kā prasa pieņemtās normas.

Ja atskatāmies ne tik tālā pagātnē, tad padomju laikā smalkais disleksijas vārds nebija zināms, vismaz ģimenēs, kas ar šo problēmu saskārās. “Padomju pedagogijā mācīšanās traucējumus saistīja tikai ar bērna garīgo atpalcību. Neņemot vērā to, ka disleksija ir arī pasaulē slaveniem cilvēkiem - aktieriem, māksliniekiem, politiķiem,” uzsvēra E.Birzniece.

ASV, Rietumu valstīs ļoti ātri saprata, kas vajadzīgs bērniem ar disleksiju apmācības procesā, un ātri attīstīja šo izglītības pakalpojumu, ko nodrošina valsts un skola. Sevišķi aizsargāti ir ASV skolēni ar disleksiju, kuri saņem datorus, audio grāmatas, saņem papildus lasīt apmācību, papildus svešvalodu apmācību.

“Latvijā šis termins pilnīgi neiet kopā ar to, kā to saprot Rietumos, kā definē un kā nosaka, kādu palīdzības apjomu piedāvā skolēniem ar disleksiju. Tās ir pilnīgi divas dažādas lietas, jo mēs nākam no totalitāras, ideoloģizētas un uz cilvēku nevērstas pasaules. Mūsu izglītības sistēma ir nevarīgs mikslis,” savu viedokli puda Latvijas disleksijas biedrības vadītāja. Viņa to pamatoja ar faktu, ka Latvijā noteikts ļoti mazs procentu bērnu, kuriem ir disleksija (balstoties vairāk uz *aci*), un tādi skolēni līdz vidusskolai nemaz netiek, jo slikti lasītprasme neļauj būt sekmīgiem. Latvijā šādiem bērniem nav pieejams tāds atbalsta pasākumu kopums kā Rietumu pasaulē.

Lektore A.Vabale iebilda, ka šajā jomā Latvijā nekas netiek darīts: “Mums šī problēma varbūt nav tik izteikta tāpēc, ka latviešu valodā vārdu izruna neatšķiras no rakstības, kā tas ir citās valodās. Mēs kā runājam, tā rakstām. Protams, zināšanas iet caur lasītprasmi! Iet ar disleksiju kā ar vairogu un aizbildināties ar to arī nevajadzētu. Lasīšanā jātrenējas, jo, kā teicis politiķis, slavenais Vinstons Čērčils, kuram arī bija disleksija: “Nekad, nekad, nekad nepadodies!”” Viņa aicināja vecākus būt vēriem un sekot līdz bērna attīstībai jau kopš dzimšanas, un problēmas gadījumos laikus vērsties pie speciālistiem. Svarīgi ir attīstīt bērna valodu kopumā, jo tikai attīstīta valoda var būt par pamatu sekmīgai lasīšanas apguvei.

Pasākuma viešņas.

Pasākuma par disleksiju viešņas bija kompetentas lektores, kuras šai tēmai veltījušas daudzus gadus. Viņas, tāpat kā pasākuma vadītāju, Balvu Centrālās bibliotēkas nodaļas vadītāju I.Supi, vienoja laba apziņa, ka šī tēma *pacelta* arī Balvos.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Pasākuma dalībnieki.

Pasākuma par disleksiju dalībnieki lielākoties bija pedagogi, logopēdi, psihologi, taču starp klātesošajiem bija arī vecāki cilvēki, kuri paši atzina, ka viņiem ir disleksija.

Emocionāls mammas stāsts

“Tas, kas citiem nāk viegli, bērnam ar disleksiju prasa daudz, daudz reizes vairāk darba un pūļu. Ir viegli pateikt, - lasiet vairāk, stādājiēt vairāk!” par to, ko ģimenē nozīmē bērns, kuram ir disleksija, emocionāli puda skolotāja, rakstniece un vienkārši mamma Evija Gulbe. No pieredzes, sarunām ar speciālistiem un literatūras Evijai ir pārliecība, ka viņas desmit gadus vecajai meitiņai, kura mācās vispārīgizglītojošajā skolā, ir disleksija. Nekādu uzkrītošu pazīmju bērniņā mazajai nebija, viņa auga vesela un dzīvespriecīga, tikai, kad bija jāiet sagatavošanas grupiņā, logopēde izteica aizdomas, ka viņai varētu būt disleksija. Mazā pazina burtus, skaņas, bet viņai juka, piemēram, ‘ņ’ un ‘ļ’, viņa bija haotiska un viņai bija grūti iemācīties lasīt un vēlāk lasīt vispār. Bet vienmēr jau ir cerība! Gan skolotāji, gan vecāki cer, ka ar laiku bērns taču iemācīsies lasīt. Tā bija arī Evijas ģimenē, jo otrā meita raiti sāka lasīt pirmā mācību gada otrajā pusgadā. Tomēr tā nenotika, - Beatrisei lasīšana joprojām nevedas. Nenoliedzami, palīdzību bērnam snieguši speciālisti, it sevišķi logopēds, kas ir devis rezultātu, taču disleksija nav slimība, ko var izārstēt. Strādāt ar bērnu, kuram ir disleksija, ir ārkārtīgi grūti un sarežģīti gan skolotājiem, gan vecākiem. “Mēs kā vecāki esam ļoti apjukuši un noguruši, nerunājot jau par bērnu. Viņa negrib tik daudz lasīt, tik daudz trenēties lasīšanā, cik no viņas tiek prasīts. Viņa ļoti ātri nogurst, jo no viņas tas prasa daudz lielāku piepūli. Ak, Dievs, kā viņa gaida brīvdienas, kad varēs to nedarīt,” neslēpa Evija.

Meitai pieaugot, ģimenē saprata, ka problēma nepazudīs. Mamma mēģināja viņai stāstīt, ka arī pašai skolā bija grūtības sporta stundās, jo bija maza auguma. Līdz ar to augstlēcšanā nevarēja pārvarēt tādu augstumu kā citi. “Bet es centos!” teicu meitai, kura šo gadu laikā jau iemācījusies izlikties (gluži kā Ellija romānā), ka ir tāda pati kā pārējie, ka lasa tāpat kā pārējie,” atzina Evija. Arī skolotāji nezināja, ko iesākt. Lielākais, ko ģimene ir saņēmusi, tā ir cilvēciska līdzjūtība un saprašana. Ģimenes lielākā vēlme ir atrast to sapņu vietu, kur savam bērnam varētu saņemt to apmācību, kas viņai vajadzīga, tāds uzdevums, ko var saprast un izdarīt.

Kā teica Latvijas Disleksijas biedrības vadītāja E.Birzniece: “Disleksijas problēma arī Latvijā jāiestrādā likumdošanā par izglītību. Bērniem ar disleksiju jānodrošina nepieciešamās tehnoloģijas, kā tas ir citās valstīs. To nedarot, mēs *norokam* savus bērnus, kuri ne pie kā nav vainīgi.”

Baltinavas novada domē

26.septembra sēdes lēmumi

Apstiprina “Tireļu” izsoles noteikumus

Nolēma pārdot izsolē ar augšupejošu soli Baltinavas novada pašvaldībai piederošo nekustamo īpašumu “Tireļi” (platība 2,5 ha), apstiprinot izsoles sākumcenu - 4486,09 eiro. Apstiprināja nekustamā īpašuma nodrošinājuma naudu - 10% no nekustamā īpašuma nosacītās cenas - 448,61 eiro. Apstiprināja izsoles soli - 100 eiro. Apstiprināja izsoles dalības maksu - 20 eiro.

Iznomā zemes gabalu

Nolēma iznomāt z.s. “Kaņepes” zemes gabalu (4,4 ha platībā) uz 10 gadiem, zemes nomas maksu nosakot 227,20 eiro gadā. Noslēgs zemes nomas līgumu ar z.s “Kaņepes” par zemes nomu uz 10 gadiem, nomniekam iznomātajam domes norēķinu kontā ieskaitot 94,38 eiro par pieaicinātā neatkarīgā eksperta vērtētāja pakalpojumiem.

Lauž zemes nomas līgumu

Lauza ar privātpersonu 2009.gada 2.aprīļa zemes nomas līgumu par zemes nomu.

Vienojas par parāda atmaksas grafiku

Atļāva privātpersonai samaksāt nekustamā īpašuma nodokļa parādu (781,51 eiro apmērā) līdz 2019.gada 31.decembrim, noslēdzot ar Baltinavas novada pašvaldību vienošanos par parāda atmaksas grafiku.

Pauž domes viedokli

Dome vienbalsīgi pieņēma lēmumu neatbalstīt VARAM piedāvāto Administratīvi teritoriālās reformas modeli, tā kā nav nekādas pārliecības, ka Baltinavas novada iedzīvotājiem uzlabosies dzīves kvalitāte, uzlabosies pakalpojumi un tie kļūs pieejamāki. Deputāti uzskata, ka VARAM tikšanās ar vietējo varu bija formāla un nedomokrātiska, respektīvi uzskatāms, ka konsultācijas nav notikušas. Deputāti nolēma informēt VARAM par domes lēmumu un griezties atkārtoti ar lūgumu izskaidrot, kuri pakalpojumi, kādā apjomā iedzīvotājiem pēc reformas varētu uzlaboties. Tāpat kādā veidā uzlabosies iedzīvotāju labklājība, tiks veicināta uzņēmējdarbība, mazināta iedzīvotāju aizbraukšana. Deputāti nolēma griezties ar vēstuli pie Valsts prezidenta un Tiesībsarga par VARAM piedāvātās ATR reformas īstenošanas iespējamiem riskiem, iesakot apturēt ATR iesākto īstenošanas procesu ar ieteikumu vispirms izveidot apriņķus, kuriem nodalīt atsevišķas autonomās funkcijas, bet pašvaldībām, ievērojot brīvprātības principus, lemt par iespējamo apvienošanu.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Pēc šova atrod savu otro pusīti

Saimniekšova Egils jau precēta vīra statusā

Rit latviešu tautā tik ļoti iemiļotā TV šova "Saimnieks meklē sievu" piektā sezona, kurai īpaši seko līdzī Balvu puses cilvēki. Viņi ar interesi vēro bērzkalnieša Gunāra gaitas, kurš jau kopš pirmās pārraides spējis iemantot noturīgu skatītāju uzmanību. Taču pirms diviem gadiem šovā piedalījās un līgaviņu lūkot mēģināja vēl kāds mūspuses puisis - briežciemietis EGILS LANGOVSKIS. "Saimnieks meklē sievu" filmēšanas laikā viņš gan sievu neatrada, toties, pateicoties šim piedzīvojumam, Egils tomēr sastapa otro pusīti. Pirms diviem mēnešiem - 23.augustā - viņi viens otram teica 'jā' vārdu un kļuva par precētu pāri.

Egilu nevarēja nepamanīt

Kas tad ir Egila izredzētā? Vai tiešām kāda no šova dalībniecēm? Izrādās, nē. Tā ir Anita Laurena – jauna sieviete, kura dzimusi Preiļu novadā, kur tika pavadīta viņas bērnība un skolas gadi. Anita dzīvoja laukos, strādājot un palīdzot vecākiem piemājas saimniecībā, bet pēc Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas absolvēšanas pārcēlās uz dzīvi Daugavpilī. Tur universitātē ieguva bakalaura un maģistra grādu, kā arī strādāja speciālajā pirmsskolas izglītības iestādē par vadītājas vietnieci un papildus pasniedza praktiskās lekcijas Daugavpils Universitātē. Anita atzīst, - viņai ļoti patīk skatīties dažādus TV šovus, raidījumus un pārraides. Izņēmums nebija arī "Saimnieks meklē sievu", - viņa noskatījies visas sezonas. "Arī trešo sezonu, kurā filmējās Egils, skatījos. Egilu nevarēja nepamanīt. Pirmkārt, uzrunāja viņa skaistais smaidis, otrkārt, vienkāršība, strādīgums un labestība. Nodomāju, - būtu labs vīrs. Pati gan šovā negribēju piedalīties, tāpēc vēroju, kā Egils meklē sievu. Taču, neliēģšos, sirdi bija doma, ka pieņemu nepareizo lēmumu. Ar katru pārraidi notiekošo vērot kļuva arvien grūtāk. Varbūt tā bija greizsirdība, varbūt mīlestība no pirmā acu skatiena... patiešām nezinu," atzīst jaunā sieviete.

Uz bildinājumu atbildēja ar pārliecinošu 'jā'!

Kā tur bija, kā ne, bet tieši "Saimnieks meklē sievu" ir Anitas un Egila kopīgā attiecību stāsta sākumpunkts. Izrādās, - jaunais saimnieks Anitai iepatikās, jau noskatoties šova pirmo sēriju. Taču viņai nekas cits neatlika, kā greizsirdīgu aci visu vērot televīzijā. Savukārt pēc šova beigām un dažu vēstuļu uzrakstīšanas abiem šķita, ka viens otru pazīst jau mūžību – tik daudz interesantu un kopīgu sarunu tēmu atradās. "Vēl šodien atceros, kā sociālajos tīklos uzrakstīju Egilam vēlējuma vēstuli, lai izdodas atrast sievu. Jo nepiedalīšanās šovā man lika domāt, ka esmu viņu pazaudējusi. Taču dzīve ieviesa savas korekcijas un viss izvērtās tā, ka pēc laika Egils atbrauca pie manis ciemos uz Daugavpili. Ar viņu kopā bija ļoti interesanti, tik daudz bija, par ko parunāt. Viena no tēmām bija par dzīvi laukos, jo Egilu uztrauca, vai būšu gatava pamest darbu lielā pilsētā. Pēc diviem gadiem jau bijām tik labi viens otru iepazīnuši, ka manā dzimšanas dienā Egils mani bildināja. Tas bija pasakaini," atminas Anita.

Šī vasara Anitai un Egilam paskrēja ātrāk nekā citas, jo papildus zemnieku saimniecības "Lāčumīgas" ikdienas darbiem viņi gatavojās kāzām. Līgava parūpējās par kāzu ielūgumiem, galda kartēm un telpas aksesuāru izgatavošanu. Savukārt par kāzu krāsu jaunais pāris izvēlējās abu mīļāko - dzelteno, kas rotājās ne tikai dabā, bet arī jaunā pāra apģērbā, uz kāzu mašīnas un svētku galda. Inga Careva parūpējās par Anitas kāzu kleitu, ko uzšūva no līnu auduma un papildināja ar tautiski darinātu jostu. Savukārt nedēļu pirms kāzām līgavas māšas Līga un Lelde Anitai noorganizēja brīnumainu Vecmeitu ballīti.

Neizpalika ne sālsmaize, ne citas tradīcijas

Tā, pavisam nemanot, pienāca 23.augusta rīts, kas pamazām pārtapa saulainā vasaras dienā. Šī bija diena, kad Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā laulību gredzenus mīja Anita Laurena un Egils Langovskis. Jaunais pāris par vedējiem izvēlējās Līgu

Foto - M.Šļivka

Anitas un Egila baltajā dienā. Pēc kāzām jaunlaulātie turpina ierastās ikdienas gaitas - Egils saimnieko savā zemnieku saimniecībā, bet Anita šobrīd strādā Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldē par karjeras konsultanti. Tiklīdz svarīgākie lauku darbi būs apdarīti, Anita un Egils plānojuši doties kāzu ceļojumā. Uz kuriem īsti, vēl nav zināms, taču tas noteikti būs brauciens uz kādu no Skandināvijas valstīm.

un Daili Langovskus, kas ir Egila brālis ar sievu. Jaunlaulātie atminas, ka kāzu diena iesākās ar skaistu un saulainu laiku, kas deva enerģiju, prieku un pārliecību, ka viss būs kārtībā. 50 ielūgtie kāzu viesi no dažādām Latvijas vietām devās uz Balviem, lai būtu kopā ar Anitu un Egilu. Starp viesiem bija viņu vecāki, brāļi un māšas, radnieki, draugi un kaimiņi. Pēc svinīgās ceremonijas Balvu Dzimtsarakstu nodaļā jaunais pāris kopā ar vedējiem devās izbraucienā, toties kāzu viesiem ceļā uz viesu namu "Balkanu kalni" bija jātiek galā ar desmit dažādiem fotouzdevumiem. Piemēram, nofotografēties brillēs, ar virietī, kuram ir ūsas, ar pārdevēju veikalā, dzīvnieku un citiem. Vēlāk vakara gaitā šos fotomirkļus visiem prezentēja uz lielā ekrāna. "Savukārt mēs devāmies uz Baltinavu, kur izpildījām vedēju sagatavotos uzdevumus, kā arī tika noorganizēta pasakaina fotosesija ar izcilo fotogrāfu Māri Šļivku liepu alejā Baltinavā," stāsta Anita un Egils. Nonākot viesu namā, jauno pāri sagaidīja vecāki ar sālsmaizi un ūdeni. Protams, neizpalika arī līgavas nešana pāri sliekšnim un šķīvja dauzīšana.

Par jautru vakaru parūpējās vedēji, bet par dejām - Zintis Krakops. "Mūsu kāzās dažiem viesiem bija uzticēti papildus amati, piemēram, Paparaci, Dakteris, Medmāsiņa, Danču meistars un citi, bet par pirmo kāzu valsi izvēlējāmies dziesmu "Vālodzīte". Tā, pavisam nemanot, ar jestrām dejām, jautru kompāniju un smaidu sagaidījām nākamo rītu, kad mūs pamodināja ar muzikāliem atribūtiem un dziesmām. Toties Dakteris un Medmāsiņa pārbaudīja katru veselību ar pareizajiem līdzekļiem," savas baltās dienas spilgtākos brīžus atminas jaunlaulātie. Tagad, kad viņi beidzot viens otru var saukt par sieviņu un vīriņu, Anita un Egils atzīst, ka gredzens pirkstā tikai stiprinājis mīlestību un ģimeni.

Vairs nav nozīmes, kurš kuru atrada. Galvenais, ka abi laimīgi

Langovsku pāris atzīst, ka viena no ģimenes brīvā brīža pavadīšanas iespējām ir TV šova "Saimnieks meklē sievu" skatīšanās. Anitai šķiet, ka šī sezona no iepriekšējām atšķiras ar dažu saimnieku mērķiem attiecībā uz šova būtību. Savukārt Egils atzīst, ka tomēr interesanti paskatīties, kā citi cilvēki pārvar kameru drudzi un ar kādiem mērķiem devušies šajā piedzīvojumā. "Man pašam šovs bija jauniem iesaistītiem un emocijām pārbagāts. Atceros, kā nācās nervozēt kameru priekšā un visu laiku nepameta apziņa, ka mani filmē un ieraksta.

Foto - V.Kaņepe

Viens otru atraduši. Anitas un Egila stāsts ir lielisks apliecinājums tam, ka dzīvē iespējams ir viss. Vajag tikai to vēlēties.

Savukārt tas lika sekot līdzī tam, ko runāju un darīju. Taču kopumā tas ir interesants pasākums, ja vien pats zini, ko no tā visa vēlies iegūt," uzskata Egils. Savukārt, ja jāuzskaita plusi, to ir ne mazums. Egils varēja apskatīt Šveici, un beidzot viņš ir precējies, par ko daļēji jāpateicas šovam. Jaunais saimnieks nenoliedz, ka pēc šova "Saimnieks meklē sievu" bija daudz vairāk cilvēku, kuri viņu atpazīna uz ielas, vēlējas kaut ko uzzināt par šova norisi un, protams, vēlēja veiksmi! "Neteiktu, ka pēc tam sievietes man pievērsa lielāku uzmanību. Domāju, interese palika aptuveni uz vienas taisnes. Taču, ja kāds jautātu, vai kādreiz dzīvē vēl būtu ar mieru piedalīties tādā pasākumā, teikšu tā, - nav vēlmes un vajadzības. Atkārtot: esmu precēts! Iespējams, varētu piedalīties kādā šovā, kur gatavo, jo man patīk reizēm kaut ko uzmeistarot pie plīts. Turklāt citi apgalvo, ka man ļoti sanāk. Bet par to būtu ļoti jāpādomā," teic Egils.

Viņš uzskata, ka cilvēks savu otro pusīti var atrast jebkur, kur dodas - pat uz mēness. Tieši tādēļ šovs nav nekāds izņēmums, lai atrastu sev tuvu cilvēku, turklāt tam nav obligāti jābūt šova dalībniekam: "Ir daudz cilvēku, kuri skatās šovu. Turklāt mūsdienās iespējas sazināties ir gaužām vienkāršas. Svarīgākais ir vēlme atrast tādu cilvēku, ar kuru kopā ir labi, ar kuru kopā var justies kā viens vesels. Es atradu vai mani atrada, tam vairs nav nozīmes, jo tagad jūtos ļoti laimīgs!"

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Dabiskā atlase vai cilvēku nežēlība?

Atstāj kaķi likteņa varā

13.oktobrī kāda balveniete Sitas meža masīvā, aptuveni 10 kilometrus no Balvu pilsētas, atrada, visticamāk, cilvēku pamestu kaķi.

Ēdiens un apģērbs mīkstākai gulēšanai

Par to, ka kaķis nav vienkārši klaiņojošs dzīvnieks, bet viņu mežā visdrīzāk atstājuši cilvēki (vai viens cilvēks), liecināja turpat apkārtnē esošā no kartona kastes uzbūvētā mājiņa, kurai par jumtu kalpoja neliels deķis. Mājiņās iekšpusē bija salikti bieži apģērba gabali, tur atradās arī ēdiens - sardeles, zivju pirkstiņi un gaļas gabals. Savukārt pats kaķis todien, ievērojot tuvojošos cilvēkus un suni viņam blakus, no izbīļa uzskrēja kokā.

Kas konkrēti lika cilvēkiem pieņemt tieši šādu lēmumu un atstāt kaķi likteņa varā mežā bezzoknī, to, protams, diezin vai izdosies noskaidrot. Redzētā aina gan mudina domāt, ka cilvēkiem kaķa liktenis gluži vienaldzīgs droši vien nav bijis un viņos pamodās kaut kādi sirdsapziņas pārmetumi, ja reiz četrkājainā dzīvnieka vajadzībām sarūpēja jumtu virs galvas un ēdienu. Tiesa, jautājums ir, vai neaizsargātam un acīmredzami apjukušam kaķim izdevās nobaudīt atstātos našķus, vai arī tos labprāt notiesāja meža dzīvnieki? Tāpat jājautā, vai sarūpētā mājiņa un ēdiens šajā situācijā var kalpot kā attaisnojums cilvēku rīcībai?

Klaiņojošus kaķus uz patversmi nevedīs

Nākamajā dienā pēc mājdzīvnieka konstatēšanas mežā laikraksts "Vaduguns" devās uz turieni, lai kaķi apraudzītu. Diemžēl viņu tur vairs neizdevās sastapt. "Vaduguns" sazinājās arī ar Balvu novada pašvaldības aģentūru "SAN - TEX"

un jautāja, kā cilvēkiem šādās situācijās rīkoties - kam zvanīt un ziņot par pamestu mājdzīvnieku? "SAN - TEX" direktors ULDIS SPRUDZĀNS skaidro, ka pašvaldībai noslēgts līgums ar SIA "Rēzeknes Namsaimnieks" par klaiņojošu mājdzīvnieku nogādāšanu dzīvnieku patversmē. "Šādos gadījumos iedzīvotāji var zvanīt Balvu novada pašvaldības policijai uz tālr.nr. 29445114 un informēt par klaiņojošiem mājdzīvniekiem. Tajā pašā laikā jāuzsver, ka katrā šāda mājdzīvnieka aizvešana uz patversmi Rēzeknē rada arī izmaksas - dzīvnieka transportēšana (ceļa izdevumi), viņu attārpošana, atblusošana, barošana un viss pārējais nepieciešamais. Rezultātā par katru noklidušu mājdzīvnieku (vienalga, suni vai kaķi), jāapmaksā ap 300 eiro liels rēķins. Piemēram, šim gadam klaiņojošo mājdzīvnieku izķeršanai Balvu pilsētā un novadā bija piešķirti 4000 eiro, no kuriem šobrīd atlikuši 700 eiro. Līdz ar to arī es personīgi uzskatu, ka klaiņojošus suņus noteikti jānogādā patversmē. Par to nevar būt nekādu jautājumu. Šie mājdzīvnieki sabiedrībai, sastopot tos uz ielas, var radīt arī bīstamas situācijas un nepatīkamas sekas. Savukārt nevienu klaiņojošu kaķi neņemsim un uz patversmi Rēzeknē nevedīsim. Šāds lēmums pieņemts, izejot no pieejamā finansējuma, kas paredzēts klaiņojošo mājdzīvnieku izķeršanai, kā arī no potenciālās bīstamības sabiedrībai. Suņi mēdz būt neprognozējami un bīstami savā rīcībā. Savukārt kaķi tādi nav. Turklāt kaķu ir krietni vairāk, tie arī biežāk vairojas un to dara ar lieliem metieniem. Rezultātā būs tā, ka ar to vien nodarbosimies, kā domāsim par klaiņojošu kaķu izķeršanu un to vešanu uz Rēzekni. Līdz ar to aicinu ikvienu cilvēku izvērtēt katru situāciju un pārdomāt - pieklidušu kaķi sākt barot vai arī ignorēt. Protams, arī man žēl dzīvnieciņu, kas nonākuši nelaimē. Tomēr cilvēkiem situāciju ar pieklidušiem mājdzīvniekiem vajag kontrolēt. Pastāv dabas likumi, dabiskā atlase. Tāda ir realitāte," skaidro U.Sprudzāns.

Mājiņa ar ēdienu. Kur šobrīd atrodas pats kaķis, vismaz redakcijas rīcībā šādas informācijas nav.

Foto - A.Kirsanovs

Aktuāli

Pastiprināti kontrolēs OCTA un tehnisko apskati

Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs (LTAB) informē, ka no 14.oktobra līdz 11.novembrim LTAB, sadarbībā ar CSDD un Valsts policiju, īsteno sociālu kampaņu.

Tās laikā vairāki fotoradari visā Latvijā veiks OCTA un tehniskās apskates kontroli ārpuskārtas režīmā, proti, neatkarīgi no transportlīdzekļu braukšanas ātruma. Kā zināms, uz Latvijas ceļiem izvietotie stacionārie un pārvietojamie fotoradari fiksē ne tikai atļautā braukšanas ātruma pārkāpējus, bet arī pārbauda OCTA, tehniskās apskates un vinjetes derīgumu. Arī policijas automašīnas aprīkotas ar mērierīcēm un informācijas tehnoloģijas iekārtām, ar kuru palīdzību policisti var pārbaudīt ne tikai braukšanas ātrumu, bet arī OCTA un tehniskās apskates derīgumu. **Sods par piedalīšanos ceļu satiksmē bez savlaikus veiktas tehniskās apskates ir 55 līdz 120**

eiro un divi soda uzskaites punkti. Savukārt sods par piedalīšanos ceļu satiksmē bez derīgas OCTA ir 85 līdz 120 eiro un arī divi soda uzskaites punkti.

Jāpiebilst, ka stājušās spēkā arī Ministru kabineta apstiprinātās izmaiņas normatīvajos aktos, kas paredz autovadītājiem par mobilā telefona un citu viedierīču lietošanu pie auto stūres reģistrēt vienu pārkāpumu uzskaites punktu. Bez tam vienu pārkāpumu uzskaites punktu reģistrēs vadītājam, ja pasažieris brauciena laikā nebūs piesprādzējies. Pašam pasažierim par nepiesprādzēšanos, tāpat kā līdz šim, izteiks brīdinājumu vai piešķirs naudas sodu. Tāpat vienu pārkāpumu uzskaites punktu reģistrēs vadītājam par braukšanu ziemā ar auto, kas aprīkots ar vasaras riepām, un par iebraukšanu krustojumā sastrēguma laikā. Savukārt ar diviem pārkāpumu uzskaites punktiem sodīs braukšanu vienvirziena ielas pretējā virzienā.

Informē policija

Brauc dzērumā un bez tiesībām

7.oktobrī Balvu novada Bērzkalnes pagastā 1961.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu "Glori" 0,8 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

9.oktobrī Viļakas novadā 2001.gadā dzimis jauniešs vadīja automašīnu "Citroen" bez autovadītāja apliecības, kas nav iegūta likumā noteiktā kārtībā (pārkāpums izdarīts atkārtoti gada laikā). Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

11.oktobrī Viļakas novada Medņevas pagastā 1990.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Opel" 2,4 promiļu alkohola reibumā. Uzsākts kriminālprocess.

12.oktobrī Baltinavā 1984.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu 2,09 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Huligāniski uzvedas

8.oktobrī Balvos 1998. un 2000.gadā dzimuši vīrieši huligāniski uzvedās - traucēja iestādes darbu, lamājās necenzētiem vārdiem. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Ar akcīzes preču nelikumīgu apriti saistīti nodarījumi

8.oktobrī Viļakas novada Susāju pagastā 1974.gadā dzimis vīrietis no nepazīstama vīrieša iegādājās septiņas cigarešu paciņas ar uzrakstu "Norton" bez Latvijas Republikas akcīzes markām. Cigarešu paciņas konfiscētas un 1974.gadā dzimušajam vīrietim sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

9.oktobrī Balvos, veicot aizturētā - 1976.gadā dzimušā vīrieša - mantu apskati, konstatēts, ka viņš pie sevis uzglabā divas cigarešu paciņas bez jebkādam valsts nodokļu akcīzes markām. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

9.oktobrī Baltinavas novadā 1954.gadā dzimis vīrietis pie sevis uzglabāja cigarešu paciņu "Time" bez Latvijas Republikas akcīzes markas. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Uzbrauc stirnai un sunim

9.oktobrī Balvu novada Kubulu pagastā 1975.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Toyota" un uzbrauca stirnai, kura gāja bojā.

13.oktobrī Rugāju novada Lazdukalna pagastā 1989.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Volvo" un uzbrauca sunim. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Izsit stiklu

10.oktobrī Balvos 1996.gadā dzimis vīrietis ar kāju izsita skatloga stiklu un sabojāja ieejas durvis. Uzsākts kriminālprocess.

Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas stikls izsists spēju zālei, kas atrodas pie pilsētas parka.

Zog telefonu un mantas

2.oktobrī Balvos nezināma persona no saimniecības ēkas nozaga mobilo telefonu. Uzsākts kriminālprocess.

12.oktobrī saņemta informācija, ka nezināmas personas Baltinavā nozagušas mantas. Notiek pārbaude.

Skurbulī publiskā vietā

No 7. līdz 13.oktobrim Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā (Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi) sastādīti astoņi administratīvā pārkāpuma protokoli par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā. Piemēram, 7., 9., 10. un 13.oktobrī Balvos konstatēti četri vīrieši, kuri publiskā vietās atradās 2,04, 2,23, 2,48, 2,6 un 3,71 promiļu alkohola reibumā. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Informē robežsardze

Problēmas Čehijas pilsonim

16.oktobrī Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Vientuļu robežkontroles punktā konstatēts Latvija ieejojošs Čehijas pilsonis, kurš uzrādīja viltotu Čehijas pilsoņa pasi un viltotu Čehijas identifikācijas karti. Par viltotu dokumentu izmantošanu uzsākts kriminālprocess. Persona ievietota Valsts policijas īslaicīgās aizturēšanas vietā.

Apmaldās purvā

18.oktobrī ugunsdzēsīgi glābēji palīdzēja cilvēkam, kurš Viļakas novada Susāju pagastā bija apmaldījies purvā. Izmantojot skaņas signālu, cilvēks nepilnas stundas laikā tika atrasts.

Jaunākie žurnālu numuri

Dārza Pasaule

☞ Kruzuļains, krāsains un ļoti grezns. Kad pirmās rudens salnas dobēs un toveros nosaldējušas leduspuķes un samtenes, tukšajās vietās iestādiet dekoratīvos kāpostus. Rozā, balti un violeti, krokotām, cirtainām un taisnām lapām tie priecēs līdz pat ziemas sākumam, jo iztur salu līdz mīnus 5 °C.

☞ Fuksiju sagatavošana ziemai.

Cilvēki domā, ka fuksiju uzglabāšana ziemas sezonā ir ļoti sarežģīta. Turklāt ne katram puķu skaistuma cienītājam ir vieta – silts pagrabs, apkurināma oranžērija, aizstiklota lodžija vai veranda, kur aizmigušo puķi uzglabāt gada tumšajos un aukstajos mēnešos.

☞ Kā izvēlēties piemērotāko potcelmu. Pērkot augļu koku stādus, parasti uzmanību pievēršam iegādātajai šķirnei, bet ne tam, uz kāda potcelma (saknes) šķirne uzpotēta. Taču potcelms būtiski ietekmē izvēlēto šķirni. Tieši atšķirīga potcelma dēļ viena un tā pati šķirne vienā dārzā aug mēreni un ražo, citā – tikai stiepjas garumā un par augļiem nedomā.

☞ Art vai neart? Ko iesākt ar piemājas dārzu, kad raža novākta? Art, frēzēt vai, ja pleķītis mazs, vienkārši uzrakt ar lāpstu? Pieredze rāda, ka sakņu dārzā augsni rudenī nav vērts apstrādāt. Svarīgi vienīgi nepieļaut nezāļu savairošanos, dārzu nomulcējot. Zāle un lapas papildina arī organisko vielu krājumu augsnei. Tas ir īpaši svarīgi daudzgadīgiem augiem – rabarberiem, ogulājiem.

☞ Aspazijas dārzs Dubultos. Aspazija puķes sauca par “zemes poēziju”. Dārzs un telpaugi dzejnieces mājā Jūrmalā netālu no Dubultu stacijas sniedz brīnišķīgu smaržu un krāsu harmoniju. Tajā var apskatīt gan ziedošas Aspazijas mīļākās puķes, gan tā laika populārākos augus.

Dari Pats

☞ Pirts saimniecības ēkā? Ar šo materiālu tiek aizsākta rakstu sērija par ģimenes pirts būvniecību. Tā kā autors joprojām veic iekšdarbus, lasītājam būs iespēja līdz pat pavasarim neklātienē sekot līdz pilnam būvniecības procesam – no inženierkomunikāciju, starpsienu izbūves un siltināšanas līdz pērtuves ierīkošanai un apdares darbiem. Lielāko daļu darbu autors centīsies veikt pats, tādējādi apliecinot un pierādot, ka, ikdienā strādājot birojā un neesot saistītam ar būvniecību, var veikt arī samērā nopietnus būvniecības darbus savā īpašumā.

☞ Lauku vannasistabas pārvērtības. Vasaras nogalē uzņemos remonta misiju – renovēt vannasistabu laukos Piltenes pusē, lai palīdzētu radiem, kuru viesmīlību jau pārdesmit gadu baudām Jānos vai vienkārši atpūšoties laukos. Saimniekiem – sirsnīgam senioru pārim – gadu nasta, kas jau sniedzas pāri 80, liedz pašiem veikt remontu. Process bija interesants, ar saviem zemūdens akmeņiem.

☞ Ekscentra slīpmašīnas. Ekscentra slīpmašīna ir universālākā no visām slīpmašīnām. Tādai būtu jābūt ikviena amatnieka darbarīku arsenālā. Citas slīpmašīnas jau ir kā ekstra specifisku darbu veikšanai. Ekscentra – tāda, kas ir ārpus centra. Citiem vārdiem, slīpmašīnas pēda ne vien vibrē, bet paralēli veic arī rotējošas kustības aptuveni 2–6 mm diametrā.

☞ Plaukts ap stūri. Sienas plaukts, kas apliec stūri, interjeru padara interesantāku. Konstrukcija, kas piestiprināta vairāk nekā vienā atbalsta plaknē, iegūst arī papildu noturību pret stiprinājumu izlūšanu. Un, ja vēl ir pāris vertikālu atbalstu, plaukta nestspēja ir vienkārši izcilā!

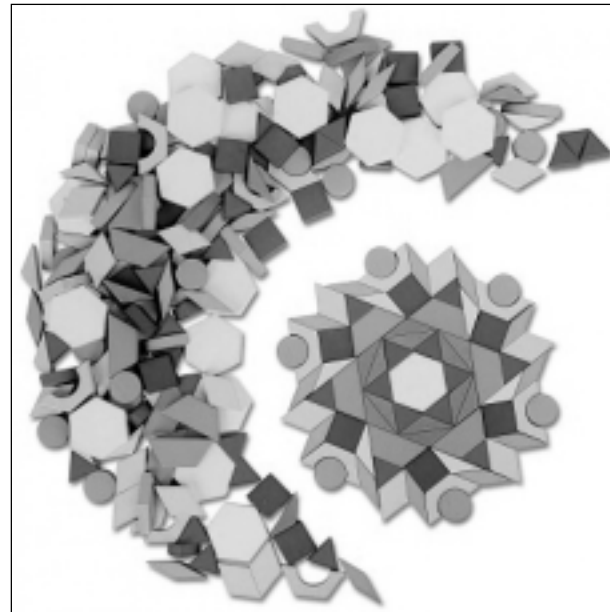
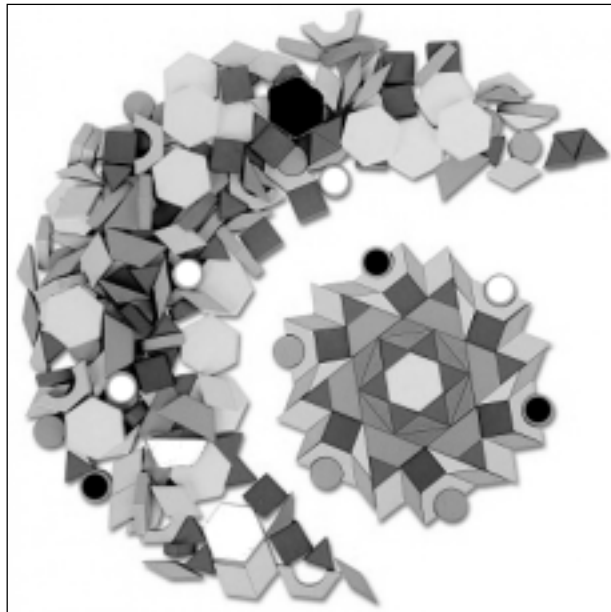
☞ Ātrais remonts. Vai apnicis ikdienā raustīt uz augšu pie sliekšņa ķīlējošas durvis? Vai kaitina izlurkāts rokturis? Vai pērnās ziemas vēja pūsma gar vērtņu malām jau drīzumā atkal kļūs par galvassāpi? To visu var ātri salabot! KAD DURVIS NEFIKSĒJAS CIET. Visbiežāk izpaužas tādējādi, ka slēdzenes mēlīte vai nu ķeras, vai nefiksējas aplodas plāksnē. Tas var liecināt par durvju nosēšanos, vērtnes rāmja sašķiebošanos vai izregulēšanos. Reizēm palīdz plāksnes stāvokļa pieredzēšana. Mūsdienu slēdzenēm mēdz būt arī regulējamas pretplāksnes – atliek vien palaist vajīgāk skrūves un pieredzēt plāksnes pozīciju. NOKALPOJUŠAS BLĪVGUMIJAS. Padīlušas vai vienkārši kļuvušas cietas ar gadiem, blīvgumijas vairs nepieguļ cieši un sāk laist garām gaisu. Vienkārši jānomaina vecās gumijas. DURVIS NOSĒDUŠAS. Koka durvis ar gadiem mazliet nosēžas. Te visbiežāk palīdz tradicionāls paņēmiens: mazliet pacelt durvju stāvokli enģēs. To dara, noceļot durvis no enģēm un uzmaucot uz tām vienu vai divus metāla gredzenus, tad uzliek durvis atpakaļ.

Vēriģā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 10.novembrim.

10. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 14 pareizas atbildes. Konkursa “Vēriģā acs” 9.kārtā veiksmē uzsmaidīja VALENTĪNAI ŠADURSKAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 10.novembrim.

10.
kārtā

		9	1		2	7	
4	7	2	3	9			5
		2		8	9		6
7		1					4
	5					6	
2					8		1
3		7	6		1		
5				3	7	6	1
	1	6			4	5	

Pareizas atbildes iesūtīja: V.Mancevičs, A.Ančs, J.Voicišs, V.Šadurska, I.Dzergača, St.Lazdiņš, D.Svarinskis, M.Reibāne, J.Pošeika, Z.Pulča, S.Sirmā, V.Gavrjušenkova, V.Lukstiņa (Balvi), J.Slišāne, A.Mičule (Tilža), D.Zelča, J.Zālitis (Krišjāņu pagasts), M.Bleive (Viksnas pagasts), V.Ločmele (Lazdukalns), A.Dupuže (Viļaka), I.Homko (Medņeva), N.Mantone (Bērkalnes pagasts), S.Kobzeva (Naudaskalns). Z.Šulce (Liepāja).

9. kārtas uzvarētāja ir SAMANTA KOBZEVA no Naudaskalna. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

“Eima, eima Balvos”. Iesūtīja Igors no Balvu novada.

Par oktobra labākās fotogrāfijas autori atzīta LEONTĪNE DUKAĻSKA ar fotogrāfiju ““Vaduguns” Kundziņsalā”, kas publicēta 15.oktobrī. Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Pērk

4PLUS PĒRK APSES ZĀGBAĻĶUS.
Alūksnē, Merķeļa ielā 20,
un pie ceļa visā Latgalē un Vidzemē
Tālr. 29276883

“Craftwood” PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

SIA “PRIEDES AG” par augstām cenām iepērk mežā pie ceļa visa veida apļokus. Tālr. 26993794.

Pērk mežu ar zemi un cirsmas. Tālr. 27876697.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirsmas. Tālr. 29433000.

SIA “PRIEDES AG” pērk cirsmas un mežus. Zvaniet 26993794.

Nopirkšu medijuma gaļu. Tālr. 29429390.

Pērk ābolus. Braucam pakāj. Tālr. 27311389.

Z.s “Strautiņi”
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TULĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 2777733
www.galasparrade.lv

Pērk apaugumus. Tālr. 26211223.

Pērk traktoru T-16, T-25, T-40, MTZ-52/80/82, piekabes un agregātus jebkurā kārtībā. Tālr. 22499148.

Pērk kamanas un drošku, arī remontējamās. Tālr. 28844467.

Apsveikumi

Atņemiet mums dziesmu - mēs būsim bez ticības, cerības, mīlestības.
Bet ar dziesmu mēs nebēdājam ne naidu, ne postu;
Ar dziesmu mēs apliksīm saules jostu,
Ar dziesmu mēs uzkāpsim Saules kalnā dziedādami.
Sveicu Kubulu jaukto vokālo ansambli 20 gadu jubilejā!

Ansambļa krustmāte

Ne jau vienmēr ar gadiem viss aiziet,
Ne jau vienmēr ar gadiem viss zūd.
Katra diena nes mirkli laimes,
Un ik mirkli kļūst bagātāks mūžs.

Mīļi seicam **Antoniju Proli** jubilejā! Vēlam veselību, dzīvesprieku un Dieva svētību turpmākajiem gadiem.

Antoņina ar ģimeni

Asaras, smieklī un ziedi
Būs rīt, parīt un aizparīt,
Bet mums dzīvi dzīvot ir vieglāk,
Ar Tavu sirdsgaismu ceļš kad vīts.

Antonijai Prolei! Mammīt, novēlam, lai Tev šodien nolīst zvaigžņu lietūs un katra no zvaigznēm nes Tev mieru, laimi, veselību. Sveicam lielajā jubilejā!

Meita Ināra ar vīru Gregoru, dēls Dainis, mazmeitiņa Reina

Lai košās krāsās Tavas dienas staro,
Lai gadi skaisti tālāk zaro,
Lai spēka daudz, lai viss Tev sokas,
Lai nepagurst sirds, prāts un rokas.

Miļš sveiciens **Vinetai Kokorevičai** skaistajā jubilejā!

Leons, Līvija

Dažādi

Pieved smilti, šķembas, melnzemi. Tālr. 25685918.

Piedāvā kokvedēja pakalpojumus. Tālr. 26699291.

Ierīko ūdensvadus, kabeļus, kanalizāciju. Tālr. 25685918.

Sertificēts MEŽA TAKSATORS - STIGOŠANA, DASTOŠANA. Zvanīt 28358514.

Forvardera pakalpojumi. Vedam cirsmas un apaugumus. Tālr. 26108508.

Vajadzīgs HARVESTERA operators. Tālr. 26699291.

Mežizstrādes pakalpojumi. Tālr. 26211223.

Liels paldies Rugāju SAC centra vadītājam Sarmītei Pērkonei par palīdzību un morālo atbalstu. Paldies arī centra darbiniekiem par mūsu māmiņas iejūtīgo aprūpēšanu. Pateicībā, Gunta un Inga

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Iespēja

Mācības mazajiem lauku uzņēmējiem

Biedrība “Latvijas Zemnieku federācija” šī gada 23.-24.oktobrī organizē mācības “Saimnieciskās iespējas mazajās saimniecībās – darbības attīstība, dažādošana, paaudžu maiņas nodrošināšana, uz tirgu vērstas produkcijas ražošana”.

Mācības notiks Viļakas klostera ēkā (Klostera ielā 1), Viktora Sobola saimniecībā “Vītolīņi”, Šķilbēnu pagastā, un z/s “Ezerliči”, Tilžas pagastā. Mācību sākums 23.oktobrī no plkst. 10.00 līdz 17.00 un 24.oktobrī no plkst. 9.00 līdz 17.00.

Īstenojot biedrības “Latvijas Zemnieku federācija” piedāvātās mācības, tiks veidota un palielināta lauksaimnieku un pārtikas ražotāju izpratne mazo saimniecību darbības attīstības iespējām un dažādošanai, kā bez lielas pretestības un šķēršļiem padarīt iespējamu paaudžu nomaiņu saimniecībā, kā uzlabot konkurētspēju, saražot tirgū pieprasītu produkciju, plānot ilgtspējīgu saimniecības attīstību.

Mācību kursa lektori - Ineta Timšāne (lauksaimniecības uzņēmējdarbība), Agnese Hauka (uzņēmuma vadība, finanšu analīze), Ernests Pūliņš Cinis (psihologs).

Mācības ietver gan teorētiskās (8h), gan praktiskās nodarbības (8h), un tiks dota iespēja praktiskās nodarbībās mācību kursā iegūtās teorētiskās zināšanas pielietot praksē, veicot reālus darba uzdevumus.

Dalībai mācībās pieteikties, zvanot pa tālr. 26536985 (Aigai) vai rakstot uz e-pastu: info@lzf.lv. Dalībnieku skaits ierobežots.

Pirms apstiprināsim Jūsu reģistrāciju, lūgums aizpildīt un elektroniski atsūtīt Mācību dalībnieka pieteikuma anketu. Papildus aicinām atsūtīt skanētus dokumentus, kas pierāda jūsu iesaisti nozarē, t.i., lauksaimniecības, pārtikas (izņemot zivsaimniecības produktu) ražošanas vai mežsaimniecības nozarēs.

Kā saistošie dokumenti var būt, piemēram, Zemesgrāmata, kas apliecina, ka jūsu īpašumā ir lauksaimniecības zeme, mežs; EPS izdruka, ja jūs 2019.gadā esat pieteicies platību

maksājumiem; saimnieciskās darbības veicējiem D3 veidlapas kopija; juridiskām personām gada pārskata kopija; uzņēmuma (z/s) darbiniekiem izziņa par to, ka strādā uzņēmumā (darba līgums nav jāiesniedz), par ģimenes locekļiem - brīvā formā apliecinājumu par radniecības saistību ar uzņēmuma īpašnieku, kā arī informāciju par to, ka klausītājs ir iesaistīts uzņēmuma saimnieciskajā darbībā un ir kopīga mājsaimniecība.

Līdzmaksājums par dalību divu dienu mācībās ir 19,50 eiro mazajām saimniecībām un mežsaimniecības pakalpojumu uzņēmumiem, kam pēdējā noslēgtā gada apgrozījums nepārsniedz 15 000 eiro, un meža zemes īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem ar meža zemes platību līdz 50 hektāriem. Pārējiem līdzmaksājums - 97,50 eiro.

Dalības maksā iekļauts: mācību nodrošināšana, visu nepieciešamo mācību materiālu sagatavošana, izsniegšana, apliecinājuma izsniegšana pēc mācību kursa pabeigšanas (vismaz 75% no mācību kursa apjoma) un ēdināšana.

Veiksmes prognoze

22.oktobris. Parasta otrdiena parastiem cilvēkiem, kad jūsu omu un darba spējas var uzlabot mīļotais... Nē, nevis viņš vai viņa, bet gan mīļotais kaķītis, sunītis, papagaiļītis vai pat ruksītis. Paglāstiet savu dzīvnieciņu un izsūdziet tam savas bēdas vai pat paraudiet kažokā. Viņš jūs tiešām šodien sapratīs un nomierinās daudz labāk par draudzeni vai izpalīdzīgo kolēģi. Netici, bet tu pamēģini! Ja tev ir problēmas ar zobiem tieši apakšžokli, tad šodien vai rīt mēģini sarunāt vizīti pie zobārsta. Visas manipulācijas apakšžoklī šinīs dienās būs lieliski izdevušās un bez lielām mokām, pat tikšana vaļā no kādas vecas un pamatīgas zobu saknes.

23.oktobris. Ražīgā trešdienas priekšpusdiena un raibā pēcpusdiena un vakarpuse ar čika laiku no plkst. 12.14 līdz 22.30. Šodien tukšajās stundās tevi līdz nervu sabrukumam var novest ne tikai datortehnikas, elektrības, auto vai santehnikas niķi, bet pat kāds konkrēts cilvēks, kurš var uzvesties kā diktators. Tas attiecas uz abu dzimumu pārstāvjiem. Arī no sievietēm reizēm var sagaidīt Hitlera vai Staļina gājienu. Tāpēc jau no paša rīta izdzer vai ieliec kabatā sirds zāles vai medikamentus, kas stabilizē asinsspiedienu (pilnīgi nopietni!). Arī no problēmām ar mugurkaulu šodien neviens nevar būt pasargāts (ceru, ka tu būsi izņēmums).

24.oktobris. Prātīga ceturtdiena prātīgām nodarbēm, kad joprojām var iegādāties labas mantas par saprātīgu cenu. Karjeras un darba jomā labāk ieturēt neitralitāti: neslinkot un neforsēt notikumus, veikt tikai pašus nepieciešamākos darbus un neskriet ar karogu visiem pa priekšu. Tāpat neviens jūsu centienus nenovērtēs, bet enerģijas rezervēs būs pamatīgs robs. Šodien labāk veiksies intelektuālas nodarbes, nevis darbs ar zāģi, lauzni vai cirvi. Un, nedod Dievs, šodien skaidrot attiecības un uzdot mīļotajai personai jautājumu: “Kad tad iesim uz dzimtsarakstiem?” Visticamāk, šodienas atbilde būs: “Nekad!”

Pareže Ilga * Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Pārdod

Pārdod kūtsmēslus. Tālr. 26431999.

Jaunputni, baltas dējējvistas.
Piegāde. Tālr. 29424509.

Pārdod māju Steķentavā.
Tālr. 22404992, 22460507.

Pārdod ekoloģiskus dārzenus.
Tālr. 25261140.

Pārdod siena rulus Sudarbē, no šķūņa, 5 EUR/gab.
Tālr. 28324828.

Pārdod skaldītu malku, svaigi zāģēta.
Tālr. 25420111.

Pārdod garāžu.
Tālr. 29366615.

Paziņojums

26.oktobrī uz tautas muzikantu un Eiropas DK PASĀKUMU KUBULOS no Balvu KAC stāvlaukuma plkst. 15.30 kursēs autobuss, atpakaļ pēc pasākuma.

Dārza un Brīvības ielas krustojumā atrastas atslēgas.
Interesēties redakcijā.

Pateicība

Īpašus pateicības vārdus sakām mācītājam Mārtiņam Vaickovskim par sirsniņģiem atvadu vārdiem. Paldies "Smiltāja" un "Senda Dz" kolektīviem, visiem radiem, draugiem, kaimiņiem, kolēģiem, kuri bija kopā ar mums lielajās bēdās, pavadot māmiņu, vecmāmiņu, vecvecmāmiņu, sievasmāti **Birutu Vanagu** kapu kalniņā.
MEITAS AR ĢIMENĒM

Atvadu vārdi

VALENTĪNA IGOVENA (20.03.1932. - 17.10.2019)

Kad rudens vēji norauj krāsainās koku lapas un daba gatavojas ziemas miegam, Žiguru kultūras nama kolektīvs skumjās atvadās no ilggadējās kultūras darbinieces un Žiguru folkloras kopas "Mežābele" vadītājas Valentīnas Igovenas. No personības, kura prata uzrunāt un apjautāties – kā tev klājas? Kura prata novēlēt visu to labāko.

Dzimusi 1932.gada 20.martā Alūksnes rajona Liepnas pagasta "Smilšukalnā". Ģimenē auga trīs māsas un brālis, kurš bija apdāvināts ar muzikālo dzirdi. Kad tēvs brālim nopirka akordeonu, mājās bieži notika visu trīs māsu koncerti. Bet rudens un ziemas vakaros "Smilšukalnos" pulcējās ciema ļaudis, lai kopā vakarētu, dziedātu dziesmas un darinātu līdzpaņemtos rokdarbus. Valentīna mācījies Liepnas pamatskolā un Viļakas vidusskolā. Pēc vidusskolas beigšanas Valentīna kopā ar trim draudzenēm iestājusies Rīgas kultūras darbinieku tehnikumā, kaut gan pašai vairāk gribējies mācīties par medmāsu. Pēc sadales bija jābrauc uz Ranku, bet viņa tomēr atgriezās Viļakā. Darbu Valentīna uzsāka 1954.gada jūlijā Abrenes apriņķa Plešavas ciema padomes bibliotēkā. Viņa uzreiz aktīvi sāka piedalīties pašdarbībā, kolhozā "Padomju Dzimtene" organizēja literatūras lasījumus. 1958.gadā, kad Žiguriem piešķīra ciemata statusu, ciema padome un arī bibliotēka pārcēlās uz Žiguriem. Bibliotēkai tika ierādītas plašas telpas bijušajā ēdnīcā. Atsevišķi bija grāmatu fonds, lasītava un biljarda telpa. Tika organizēti dažādi tematiski pasākumi. Lielu interesi iedzīvotājos izraisīja literārās tiesas – vecais klubiņš bija stāvēgrūdām pilns. 1968.gada 7.novembrī ekspluatācijā nodeva Žiguru kultūras namu, un pēc diviem gadiem par direktori iecēla Valentīnu Igovenu. Viņa labprāt piekrita, jo bibliotekārais darbs tolaik īpaši nesaistīja. Direktores amatā Valentīna nostrādāja 32 gadus (līdz 1992.gada 7.augustam). Bet pēc pieciem gadiem viņa tomēr atgriezās kultūras namā nu jau kā etnogrāfiskā ansambļa vadītāja. 1997.gadā toreizējā Balvu rajona Kultūras nodaļas vadītāja Ruta Cibule, noklausoties Žiguru sievu psalmu dziedāšanu, aicināja Valentīnu Igovenu dibināt un vadīt etnogrāfisko ansambli. Daudzi nostrādātie gadi kultūras darbā un organizatoriskās spējas iedrošināja viņu saaicināt Žiguru dziedošanās sievas un vīrus uz pirmo mēģinājumu 1997.gada 2.novembrī. Valentīna Igovena kultūras darbā ir nostrādājusi vairāk nekā 60 darba gadus, saņēmusi daudzas Pateicības, Goda rakstus, Atzinības, bet visaugstākā ir 2014.gadā pasniegtais Latvijas Nacionālā kultūras centra Atzinības raksts.

Mums prātā un sirdī Valentīna paliks kā sirsniņa, iejūtīga, saprotoša, uzticama un izpalīdzīga kolēģe. Mums visiem pietrūks viņas gaišā, labsirdīgā smaids, dzīves pieredzes padoma, aizkustinošo un līdz asarām savīļojošo svētku runu. Tagad nav vairs iespēju parunāt, pajautāt vēl nepaprasīto, uzklaustīt padomu. Atmiņas paliek, paliek visiem tiem, kuri bija satikuši, kuri dzīvoja līdzās, kuri bija tuvi...

No tevis bija tik daudz ko gūt.
Tavas pēdas ir dziļas, tās nepazūd,
Mums atmiņās vēl ilgi kopā būt...
Lai gaišs un viegls Mūžības ceļš!

Atvadišanās no VALENTĪNAS IGOVENAS un izvadišana mūžības ceļā notiks trešdien, 23.oktobrī plkst. 11.00 no Liepnas Svētā Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīcas.

ŽIGURU KULTŪRAS NAMA KOLEKTĪVS

(Izmantoti Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzes materiāli)

Tālu gāju grūtu mūžu,
Daudz darbiņu padarīju;
Nu apsīka mani soļi
Baltā smilšu kalniņā.

Kad uz mūžīgu nesatikšanos jāatvadās no ilggadējās kultūras darbinieces, folkloras kopas "Mežābele" vadītājas **VALENTĪNAS IGOVENAS**, skumjās noliecām galvas un izsakām līdzjūtību **tuviniekiem**.
Viļakas novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvalde

Un viņa aiziet...
Gaiši vizēdama,
Pa staru tieši iekšā debesis.
Tur, tajā gleznā,
Kur tik daudz krāsu,
Nu arī viņa... (A.Anitina)

Šajās sēru dienās dziļā milestībā un pateicībā noliecām galvas **VALENTĪNAS IGOVENAS** mūža priekšā par sadarbību, kas mūs saistīja daudzgu gadu garumā, un izsakām dziļu līdzjūtību **tuviniekiem**.
Žiguru kultūras nama darbinieki un folkloras kopa "Mežābele"

Kapu sakopšana

24.oktobrī plkst. 9.00 SUDARBES kapos sakopšanas talka.

PLIEŠEVAS kapos 25.oktobrī plkst. 9.30 kapu sakopšanas talka.

26.oktobrī plkst. 11.00 KOZLOVAS kapu sakopšanas talka.

Sēru ziņa

Tuvs cilvēks nemirst, tikai pārstāj līdzās būt...
Dziļās skumjās paziņojam, ka pāragri miris PĒTERIS BAŠĶERS.

Atvadišanās notiks 26.oktobrī plkst.12.00 Gulbenes kapu kapličā.

TUVINIEKI

Noriet saule vakarā,
Meža galus zeltidama;
Nolikst klusi sirmā galva,
Saules ceļu aiziedama.

Izsakām līdzjūtību **tuviniekiem**, **PĒTERI BAŠĶERU** mūžības ceļā pavadot.
Mednieku klubs "Medņeva"

Cik gan cilvēka mūžs ir īss -
te saule, prieks, sapņi, bet pēķšņi pārdeg viss.

Prieks noriet, sazin kur pazūd sapņi,
Un saules gaisma nevis caur atkusni,
bet pelnu atblāzmu list... (M.Sviķe)

Sērojam par mūsu kolēģa **PĒTERA BAŠĶERA** aiziešanu mūžībā un izsakām dziļu līdzjūtību **tuviniekiem**.
Balvu novada pašvaldības policija

... noskan vesera sitieni spalgi cauri sirdij iet sāpes... (I.Tora)

Skumstam par mūsu kolēģa **PĒTERA BAŠĶERA** aiziešanu mūžībā un izsakām patiesu līdzjūtību **piederīgajiem**.
Dzimstarakstu nodaļa, Sporta centrs, Iekļaujošās izglītības atbalsta centrs

Nevar pazust tas, ko mīli,
Nezūd darbs, kas krietni veikts.
Ari tad, ja mūža gājums šķiet pārāk negaidīti beigts. (A.Krūklis)

Patiesa līdzjūtība, atvadu smagumu pārvarot, kolēģei **Dacei**, sakot ardievas vīram **PĒTERIM**.
Kriminālmeklēšanas dienests, Maruta

Līdzjūtības

Viss pāiet, viss, - bet nezūd it nekas,
Un labie darbi atmaksājas visi,
Tik vien ne sev, - bet citiem.

Patiesa līdzjūtība **Dacei un visiem tuviniekiem, PĒTERI BAŠĶERU** mūžībā pavadot.
Veisu ģimene

Pietrūka spēka, lai uzvarētu,
Pātrūka stipra, kas stipra bija...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Dacei Resnei**, vīru **PĒTERI BAŠĶERU** mūžības ceļā pavadot.
Veronikas Proles ģimene

Var nemanot pienākt salna,
Kad ziedi kā sniegpārslas birst.
Nav sacīts, cik dzīve ir gara,
Tās pavediens pēķšņi var iirt.

Patiesa līdzjūtība sāpju brīdī **Dacei Resnei, PĒTERI BAŠĶERU** mūžībā pavadot.
Brīvības ielas 73.mājas 4.iecejas kaimiņi

Atkal, zeme, tava velēna vaļā tiek klāta.
Atkal viena dziesma līdz galam izdziedāta.

Klusa līdzjūtība **piederīgajiem**, ilggadējo Žiguru kultūras nama direktori un darbinieci **VALENTĪNU IGOVENU** zemes klēpī guldot.
Žiguru pagastmājas bijušie darbinieki

Tālajā ceļā, kur tevi pavadīs zvaigznes,
Klusumā baltā tevi sagaidīs Dievs.
Liktens putni uz spārnēm tavu dvēseli aiznes -
Mūsu lūgšanas līdzī tai mūžībā ies.

Kad ar pēdējiem sveicieniem mūžībā aiziet mīļā **MĀMIŅA**, skumju un atvadu brīdī izsakām līdzjūtību **Ivetai Ikkertei un visiem tuviniekiem**.
Vija, Daiga, Iluta, Ingrīda

Man rokas mierā saliek,
Un mīļās sejas tumst.
Te viss, kas darīts, paliek.
Es nešķiros no jums.

Kad noslēdzies darbīgās māmuliņas mūžs, skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **Maiju Budeviču un tuviniekiem, ANNU BUDEVIČU** mūžībā pavadot.
PVD Balvu filiāles kolēģi un veterinārārsti

Saņem, labā Zemes māte,
Vienu sirnu māmuliņi,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.

Skumju brīdī klusa un patiesa līdzjūtība **Maijai Budevičiai, MĀTI** mūžībā pavadot.
PVD Ziemeļlatgales pārvaldes kolektīvs

Saņem silti, Zemes māte,
Manu mīļu māmuliņu,
Ieliec viegli savā klēpī
Sagurušu augumiņ'.

Lai mūsu klusa līdzjūtība un mierinājuma vārdi dod spēku un atbalstu **Maijai Budevičiai un Ivetai Ikkertei ar ģimeni**, pavadot mīļo **MĀMIŅU** mūžības ceļā.
Regīna un Jānis Livki

Skumji galvas noliec priedes klusās,
Nolist viršos rieta mirdzums silts.
Nošalc vēsma, - mierīga lai dusa,
Lai tev viegla dzimtās zemes smilts.

Izsakām patiesu līdzjūtību **tuviniekiem, ANTONU LOČMELI Jāņa d.** kapu kalniņā pavadot.
Briežuciema pagasta pārvaldes kolektīvs

Izsakām visdziļāko līdzjūtību medicīnas māsiņai **Rūtai Ločmelei**, guldot vīru **ANTONU LOČMELI** kapu kalniņā. Skumstam līdzī audzēkņiem **Inesei un Ingusam Jansoniem**, glabājot **TĒTI, SIEVASTĒVU** smiltājā.
Viņš neaizies, bet paliks mūsu sirdīs.
Tjarve ar ģimeni

Un sāpes dvēselē kā melnas pelnu pārslas snieg.

Un smagas sakrājas,
Bet aprakdamas sagrūst.
Tik mēmi lūpas kliez: par agru notika tas!

Izsakām vissirsniņģāko līdzjūtību sāpju brīdī **Ligitai Zaharānei**, negaidīti māsu **ILZI** zaudējot.
Mājas iedzīvotāji

Šalciet klusi, dzimtie meži,
Mūža dziesma beigusies.
Pāri sirdij apklusušai
Zeme smilšu sagšu segs.

Izsakām patiesu līdzjūtību **tuviniekiem, LŪCIJU CIBULI** kapu kalniņā pavadot.
Briežuciema pagasta pārvaldes kolektīvs

Indekss 3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstem atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T.64522126
Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

ŽURNĀLISTI
-
26555382

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns", G.LIELMANIS
Iespēsts SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001

